

سُورَةُ الْأَحْقَافِ

سُورَةٌ ٤٦

അൽ-അക്ഫ

سُورَةُ الْأَحْقَافِ
សូរ៉ាតៈ ៤៦ អាល់-អាស្ទុក្យា

មាន ៣៥ អាយ៉ាត ។

សូរ៉ាតៈ ៤៦ ទី ៦៦ យោលតាមលេខរៀងដែលអស់ឡោះហ្ន៎ ដាក់ចុះមក ។ អស់ឡោះហ្ន៎ បានដាក់
សូរ៉ាតៈ ៤៦ នេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស្ត ។

ប្រសិទ្ធភាព

ابْنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي يَعْمُورٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ كُلَّ يَوْمٍ أَوْ كُلَّ جُمُعَةٍ سُورَةَ الْأَحْقَافِ،
لَمْ يُصِبْهُ اللَّهُ بِرَوْعَةٍ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَ أَمْنَهُ مِنْ فَرَعِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى.»** (ثواب الأعمال : ١١٤ ، البرهان في تفسير
القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٣٥)

យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្ន៎ បានរាយការណ៍តមកពី អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎ ប៊ិន អាហ្ន៎
យ៉ាក្តូហ្ន៎ដែលបានរាយការណ៍តមកពី អាហ្ន៎ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎ ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណា
សូត្រសូរ៉ាតៈ ៤៦ អាល់-អាស្ទុក្យា រាល់ថ្ងៃ ឬរាល់ថ្ងៃសុក្រ អស់ឡោះហ្ន៎ នឹងមិនបណ្តោយឲ្យសេចក្តីភ័យ
រន្ធត់ក្នុងជីវិតលោកនេះបៀតបៀនអ្នកនោះឡើយ ។ ព្រះអង្គ នឹងឲ្យអ្នកនោះរួចផុតពីសេចក្តីភ័យរន្ធត់
ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ បើអស់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះបំណង ។" (ثواب الأعمال : 114)

***

وَ مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ كَتَبَتْ لَهُ مِنَ الْحَسَنَاتِ بَعْدَ كُلِّ رَجُلٍ
مَشَتْ عَلَى الْأَرْضِ عَشْرَ مَرَّاتٍ، وَ مُحِي عَنْهُ عَشْرُ سَيِّئَاتٍ، وَ رُفِعَ لَهُ عَشْرُ دَرَجَاتٍ، وَ مَنْ كَتَبَهَا وَ عَلَّمَهَا عَلَيْهِ، أَوْ عَلَى طِفْلِ، أَوْ مَا
يَرْضَعُ، أَوْ سَفَّاهُ مَاءَهَا، كَانَ قَوِيًّا فِي جِسْمِهِ، سَالِمًا مِمَّا يُصِيبُ الْأَطْفَالَ مِنَ الْحَوَادِثِ كُلِّهَا، فَرِيرَ الْعَيْنِ فِي مَهْدِهِ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى وَ مَتَّبِعَهُ
عَلَيْهِ.»** (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٣٥)

ដកស្រង់មកពីសាត្រា ខ្ញុំវ៉ាស្ត អាល់-គូរអាន គេបានរាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្តា ដែលមានវចនៈ
ថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉ាតៈ ៤៦ នេះ គេនឹងកត់ទុកសម្រាប់អ្នកនោះនូវរង្វាន់ស្មើនឹងចំនួនមនុស្សដើរលើ
ផែនដី គេនឹងលុបចោលដប់បាបរបស់អ្នកនោះ គេនឹងលើកឋានៈអ្នកនោះដប់កម្រិត ។ សរសេរ
សូរ៉ាតៈ ៤៦ នេះ ពាក់វាជាប់ខ្លួន ឬពាក់ឲ្យកូនក្មេង ឬពាក់ឲ្យទារកបោដោះ ឬផឹកទឹកសូរ៉ាតៈ ៤៦ នេះ នឹងឲ្យធ្វើ
ខ្លួនប្រាណាមាំមួន នឹងធ្វើឲ្យកូនក្មេងមានសុវត្តិភាព ចាកផុតពីគ្រោះថ្នាក់ដែលអាចពិបតៈមកលើវា នឹង
ធ្វើឲ្យវាកាន់តែឲ្យស្រឡាញ់នៅក្នុងអង្រឹងដេក ដោយការអនុញ្ញាតរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ និងជាទី
ស្រឡាញ់របស់ព្រះអង្គ ។" (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ)

***

وَ قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ كَتَبَهَا فِي صَحِيفَةٍ وَ غَسَلَهَا بِمَاءٍ زَمْزَمَ، وَ شَرِبَهَا كَانَ عِنْدَ النَّاسِ مُحِبُّوًّا، وَ كَلِمَتُهُ مَسْمُوعَةً، وَ لَا

يَسْمَعُ شَيْئًا إِلَّا وَعَاهُ، وَ تَصْلُحُ لَجَمِيعِ الْأَعْرَاضِ، تُكْتَبُ وَ تُمْحَى وَ تُغَسَّلُ بِهَا الْأَمْرَاضُ، يُسَكَّنُ بِهَا الْمَرَضُ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى.»**
(خواص القرآن : ٥١ «مخطوط» ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفة : ٣٥)

អាល័យ-ស្វ័យភ័ក្តិ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសរសេរសូរ្យវិញ្ញាណកថានេះនៅលើក្រដាស ហើយយកវាទៅកូរក្នុង ទឹកស្អាត រួចយកទឹកនោះមកផឹក មនុស្សម្នានឹងស្រឡាញ់ចូលចិត្តអ្នកនោះ អ្នកនោះជាអ្នកពូកែស្តាប់ អ្នកនោះនឹងចងចាំអ្វីដែលខ្លួនបានឮ អ្នកនោះនឹងបានសម្រេចគោលបំណងទាំងអស់ ។ សរសេរ ហើយ លុបវា ហើយលាង (ឬងូត) ជម្ងឺដោយទឹកសូរ្យវិញ្ញាណកថានេះនឹងធ្វើឲ្យជាពីជម្ងឺ បើអស់ឡោះហ្ន៎^{جَدِّ}ទ្រង់ អនុញ្ញាត ។" (خواص القرآن : 51 «مخطوط»)

***

* وَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) : «مَنْ كَتَبَهَا وَ عَلَّقَهَا عَلَى طِفْلِ، أَوْ كَتَبَهَا وَ سَقَاهُ مَاءَهَا، كَانَ قَوِيًّا فِي جِسْمِهِ، سَالِمًا مُسْلِمًا صَحِيحًا مِمَّا يُصِيبُ الْأَطْفَالَ كُلَّهَا، فَزَيَّرَ الْعَيْنَ فِي مَهْدِهِ.»** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفة : ٣٥)

*វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសរសេរសូរ្យវិញ្ញាណកថានេះ ពាក់វាឲ្យកូនក្មេង ឬសរសេរ សូរ្យវិញ្ញាណកថានេះ[ក្នុងទឹក] យកទឹកមកផឹក ខ្លួនប្រាណនឹងមានកម្លាំង មានសុវត្ថិភាព ក្មេងនឹងមានសុខភាព ល្អចាកផុតពីអ្វីៗទាំងអស់ដែលធ្វើឲ្យវាយឺវានឹងធ្វើឲ្យគេស្រឡាញ់ ។"

(البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفة : ٣٥)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎^{جَدِّ}ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

حم ﴿١﴾

១. ហ្ន៎^{جَدِّ}មីម ។

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾

២. ព្រះវិវរណ៍យៈព្រះគម្ពីរ (គឺការបើកឲ្យដឹងព្រះគម្ពីរ) មកពីអស់ឡោះហ្ន៎^{جَدِّ} ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះមុនិរាជ ។

٣. مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُّعْرِضُونَ ﴿٣﴾
៣. យើងបានបង្កើតមេឃនិងដីនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងចន្លោះទាំងពីរនេះ សុទ្ធតែក្នុងនាមនៃការពិត និងមានកាលបរិច្ឆេទជាស្រេច ។ ឯពួកបដិសេធសទ្ធាបែរចេញពីអ្វីដែលគេបានលើកមកដាស់ តឿនពួកគេ ។

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَتُتُونِي بِكِتَابٍ
مِّن قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَرَةٍ مِّنْ عِلْمٍ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٦﴾

៤. ចូរអ្នកថា៖ "តើអស់លោកពិចារណាអំពីអ្វីៗដែលអស់លោកបូងស្ទង់ផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎នោះ
ទេ ? ចូរអស់លោកបង្ហាញខ្ញុំមកនូវអ្វីដែលពួកវាបានបង្កើតនៅលើផែនដី ឬតើពួកវាបានចូលរួម
ក្នុង[ការបង្កើត]មេឃទេ ? ចូរអស់លោកនាំមកឲ្យខ្ញុំនូវគម្ពីរមួយដែលមានពីមុនមួយនេះ ឬស្លាក
ស្នាមនៃការចេះដឹង បើអស់លោកជាសច្ចការីមែននោះ ?"

អធិប្បាយអាយ៉ាត ១-៤

فِي كِتَابٍ مَّعَانِي الْأَخْبَارِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى سُفْيَانَ بْنِ سَعِيدِ الثَّوْرِيِّ عَنِ الْأَصَادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يَقُولُ فِيهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ أَمَا حَم
فَمَعْنَاهُ الْحَمِيدُ الْمَجِيدُ. (تفسير نور الثقلين جزء ٤ صَفْحَة ٥٣٨)

នៅក្នុងសាត្រាម៉ាអុនី អាល់-អាត្តុបារ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ ស៊ីហ្វយ៉ាន ប៊ិន សាអ៊ីដូ
អាល់-ស្វៀរី ដែលបានរាយការណ៍ថា អាល់-ស្ត្រីខ្ចីកូ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈនៅក្នុងហ្វាខ្ចីស្ត្រីវែងមួយមួយ ថា៖ "ហ្វា
មីមមានន័យថាព្រះជាទីស្មើចសរសើរ (الْحَمِيدُ) ព្រះដ៏មហាវង្សរឿង (الْمَجِيدُ) ។"

(تفسير نور الثقلين ٤)

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ ابْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ جَمِيلِ بْنِ صَالِحٍ عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِهِ تَعَالَى "أَتُتُونِي بِكِتَابٍ
مِّن قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَرَةٍ مِّنْ عِلْمٍ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ" قَالَ عَنَى بِالْكِتَابِ التَّوْرَةَ وَ الْإِنْجِيلَ وَ أَثَرَةٍ مِّنْ عِلْمٍ فَإِنَّمَا عَنَى بِذَلِكَ عِلْمَ الْأَوْصِيَاءِ
الْأَنْبِيَاءِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ). (الكافي جزء ١ صَفْحَة ٤٢٦)

[...] អាចិ អ្វីបែដ្ឋាសុំបានរាយការណ៍ថាខ្ញុំបានសួរ អាចិ យ៉ាកុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ តេឡី
[៤៦:៤] ចូរអស់លោកនាំមកឲ្យខ្ញុំនូវគម្ពីរមួយដែលមានពីមុនមួយនេះ ឬស្លាកស្នាមនៃការចេះដឹង បើ
អស់លោកជាសច្ចការីមែននោះ ? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មានន័យថាព្រះគម្ពីរ ព្រះគម្ពីរតៅវត្ត
ព្រះគម្ពីរអ៊ីនយ៉ុល ។ "ស្លាកស្នាមនៃការចេះដឹង" មានន័យថាព្រះអភិញ្ញារបស់ព្រះឧត្តរាធិការី^{عليه السلام} របស់
បណ្តាព្រះសាស្តា^{عليهم السلام} (ពោលគឺបណ្តាហ្វាខ្ចីស្ត្រីរបស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام}) ។" (72/353:1) (الكافي)

***

وَ عَنْهُ عَنِ الْحَسَنِ عَمَّنْ رَوَاهُ عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ « أَتُتُونِي بِكِتَابٍ مِّن قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَرَةٍ مِّنْ
عِلْمٍ » إِنَّمَا عَنَى بِذَلِكَ عِلْمَ الْأَوْصِيَاءِ وَ الْأَنْبِيَاءِ "إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ". (بصائر الدرجات جزء ١ صَفْحَة ١٦)

[...] អាចិ អ្វីបែដ្ឋាសុំមានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានសួរ អាចិ យ៉ាកុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ តេឡី
[៤៦:៤] ចូរអស់លោកនាំមកឲ្យខ្ញុំនូវគម្ពីរមួយដែលមានពីមុនមួយនេះ ឬស្លាកស្នាមនៃការចេះដឹង ។
ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មានន័យថាការចេះដឹងរបស់បណ្តាអ្នកស្នង^{عليهم السلام} និងបណ្តាព្រះសាស្តា^{عليهم السلام}
បើអស់លោកជាសច្ចការីមែននោះ ?" (بصائر الدرجات جزء ١ صَفْحَة ١٦)

***

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ هَاشِمٍ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي عَمْرَانَ عَنْ يُونُسَ عَنْ رَجُلٍ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ خَالِدٍ قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنَّ فِي الْجَفْرِ الَّذِي يَدْكُرُونَهُ لَمَا يَسْؤُهُمْ لِأَتَهُمْ لَا يَقُولُونَ الْحَقَّ وَ الْحَقُّ فِيهِ فَلْيُخْرِجُوا قَضَايَا عَلَيَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ فَرَائِضُهُ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ وَ سَأَلُوهُمْ عَنِ الْحَالَاتِ وَ الْأَعْمَاتِ وَ لِيُخْرِجُوا مُصْحَفَ فَاطِمَةَ فَإِنَّ فِيهِ وَصِيَّةَ فَاطِمَةَ وَ مَعَهُ سِلَاحُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ إِنْ اللَّهُ يَقُولُ « إِيْتُونِي بِكِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَارَةٍ مِنْ عِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ». (بصائر الدرجات جزء ١ صَفْحَة ١٥٧)

[...] អាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎មានវចនៈថា៖ "នៅក្នុង [អត្ថបទ] អាល-យ៉ាហ្វ័រ ដែលពួកគេ (គឺនិកាយ ស្តែឌីយ៉ាស្ត) និយាយអំពីអ្វីដែលធ្វើឲ្យពួកគេខកចិត្ត ។ ពួកគេមិននិយាយការពិតទេ ដ្បិតការពិតនៅក្នុង អាល-យ៉ាហ្វ័រ នោះឯង ។ ចូរឲ្យពួកគេនាំមកនូវសេចក្តីវិនិច្ឆ័យរបស់ អាល្លី ^{صلوات الله عليه والسلام} និងកាតព្វទាំងឡាយ របស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មកចុះ បើពួកគេជាបុគ្គលត្រឹមត្រូវមែននោះ ។ ចូរសួរពួកគេអំពីបណ្តាម្តាយមីង (ឬម្តាយធំ) ខាងឪពុក អំពីបណ្តាម្តាយមីង (ឬម្តាយធំ) ខាងម្តាយ ចូរសួរពួកគេអំពីក្រាំងសំណេររបស់ ហ្វាទីម៉ាស្ត ^{عليها السلام} ព្រោះនៅក្នុងក្រាំងនេះមានសរសេរនូវមរតកសាសន៍របស់ ហ្វាទីម៉ាស្ត ^{عليها السلام} ហើយនេះជា អាវុធរបស់រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៦:៤] ចូរអស់លោកនាំមកឲ្យ ខ្ញុំនូវគម្ពីរមួយដែលមានពីមុនមួយនេះ ឬស្លាកស្នាមនៃការចេះដឹង ។" (1: ص : 157)

***

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عِيْسَى عَنْ صَفْوَانَ عَنْ أَبِي عَثْمَانَ عَنْ مُعَلَّى بْنِ خُنَيْسٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَنَّهُ قَالَ فِي بَيْتِي عَمِّي لَوْ أَنَّكُمْ سَأَلْتُمْ وَ أَجَبْتُمْهُمْ كَانَ أَحَبَّ إِلَيَّ أَنْ تَقُولُوا لَهُمْ إِنَّا لَسْنَا كَمَا يَبْتَغِيكُمْ وَ لَكِنَّا قَوْمٌ نَطْلُبُ هَذَا الْعِلْمَ عِنْدَ مَنْ هُوَ وَ مَنْ صَاحِبُهُ فَإِنْ يَكُنْ عِنْدَكُمْ فَإِنَّا نَتَّبِعُكُمْ إِلَى مَنْ يَدْعُونَا إِلَيْهِ وَ إِنْ يَكُنْ عِنْدَ غَيْرِكُمْ فَإِنَّا نَطْلُبُهُ حَتَّى نَعْلَمَ مَنْ صَاحِبُهُ

[...] អាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎មានវចនៈអំពីកុលសម្ព័ន្ធជីពុកមា (ឬឪពុកធំ) របស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "បើពួក គេសួរអស់លោក អស់លោកត្រូវឆ្លើយពួកគេ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេដែលពេញចិត្តជាងអស់លោកក្នុងការឆ្លើយតប ពួកគេថាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនដូចអ្វីដែលបានលេចឮទៅដល់អស់លោកនោះទេ តែយើង ^{عليهم السلام} ជាអ្នកស្វែងរកការ ចេះដឹងនេះពីបុគ្គល ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានការចេះដឹងនេះនិងជាម្ចាស់របស់ការចេះដឹងនេះ ។ បើការចេះដឹង នេះនៅឯអស់លោក ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងតាមអស់លោកទៅរកបុគ្គលដែលផ្សព្វផ្សាយហៅយើង ^{عليهم السلام} ។ បើការ ចេះដឹងនេះនៅឯអ្នកផ្សេង ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងស្វែងរកការចេះដឹងនេះទាល់តែខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានស្គាល់ការចេះដឹងនេះពី ម្ចាស់វា ។"

وَ قَالَ إِنَّ الْكُتُبَ كَانَتْ عِنْدَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَلَمَّا سَارَ إِلَى الْعِرَاقِ اسْتَوْدَعَ الْكُتُبَ أُمَّ سَلَمَةَ فَلَمَّا قُتِلَ كَانَتْ عِنْدَ الْحَسَنِ فَلَمَّا هَلَكَ الْحَسَنُ كَانَتْ عِنْدَ الْحُسَيْنِ ثُمَّ كَانَتْ عِنْدَ أَبِي تَمِيمٍ تَزْعُمُ يَسْبِقُونَا إِلَى حَيْرٍ أَمْ هُمْ أَرْعَبُ إِلَيْهِ مِنَّا أَمْ هُمْ أَسْرَعُ إِلَيْهِ مِنَّا وَ لَكِنَّا نَنْتَظِرُ أَمْرَ الْأَشْيَاحِ الَّذِينَ قُبِضُوا قَبْلَنَا أَمَا أَنَا فَلَا أُحْرَجُ أَنْ أَقُولَ إِنَّ اللَّهَ قَالَ فِي كِتَابِهِ لِقَوْمٍ « أَوْ أَثَارَةٍ مِنْ عِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ » فَمُرُّهُمْ فَلْيَدْعُوا مَنْ عِنْدَهُ أَثَرَةٌ مِنْ عِلْمٍ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ. (بصائر الدرجات جزء ١ صَفْحَة ١٦٧)

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះគម្ពីរមែងតែនៅជាមួយ អាល្លី ^{صلوات الله عليه والسلام} បឺន អាច្ចិ គ្លីលិប ^{عليه السلام} ។ កាលព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានទៅឯ អាល-អ៊ីរ៉ាក់ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានធ្វើព្រះគម្ពីរនេះទុកនឹង អ៊ូម សាឡាម៉ាស្ត ^{عليها السلام} ។ ពេល ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទទួលព្រះទុក្ខរកម្ម ព្រះគម្ពីរបានមក អាល-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} កាល អាល-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចូល ព្រះទិវង្គត ព្រះគម្ពីរបានមក អាល-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្រោយមកព្រះគម្ពីរបានមកព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ តែ

صَلواتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ¹សូមថា ដោយឥតរញ្ជក ថាអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជបន្ទូលមកលើមនុស្សនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គនោះ គឺ៖ [៤៦:៥] ឬស្លាកស្នាមនៃការចេះដឹង បើអស់លោកជាសច្ចការីមែននោះ ។ ចូរកុំយកចិត្តទុកដាក់នឹងពួកគេ ចូរឲ្យពួកគេហៅបុគ្គលដែលមាននូវស្លាកស្នាមនៃការចេះដឹងមក (គឺការចេះដឹងដែលនៅសេសសល់បន្តិចបន្តួច)បើពួកគេជាបុគ្គលត្រឹមត្រូវមែននោះ ។" (بصائر الدرجات, ج: 1, ص: 167)

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غَفْلُونَ ﴿٥﴾
៥. អ្នកណាទៅដែលខុសគន្លងធម៌លើសបុគ្គលដែលបូងស្ទង់ ផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎ ពួកដែលមិនអាចឆ្លើយតបខ្លួនបានរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ពួកវាមិនទទួលដឹងព្រះរាជបន្ទូលរបស់ពួកគេទេនោះ ?

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٦﴾

៦. ពេលមនុស្សត្រូវប្រមូលជុំគ្នា ពួកវានឹងទៅជាសត្រូវរបស់ពួកគេ ពួកវានឹងបដិសេធការធ្វើសក្ការៈរបស់ពួកគេ ។

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾

៧. ពេលគេសូត្របណ្តាព្រះឱង្ការប្រចក្សរបស់យើងឲ្យពួកគេដឹង ពួកបដិសេធសទ្ធានិយាយអំពីការពិត ពេលការពិតនោះមកដល់ពួកគេ ថា៖ "នេះគឺមន្តអាគមជាក់ស្តែងមែន !"

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ ۖ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۖ هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ ۚ كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۗ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٨﴾

៨. ឬពួកគេថា៖ "ខ្លួនគេបានប្រឌិតវាឡើង ។" ចូរអ្នកថា៖ "បើខ្ញុំបានប្រឌិតអ្វីនេះឡើងមែន អស់លោក[ក៏នៅតែ]មិនមានសមត្ថភាពបានអ្វីឡើយពីអស់ឡោះហ្ន៎មកឲ្យខ្ញុំទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណបំផុតថាអស់លោកនិយាយអ្វីខ្លះអំពីអ្វីនេះ ។ ព្រះអង្គជាសាក្សីគ្រប់គ្រាន់បំផុតរវាងខ្ញុំនិងអស់លោក ។ ព្រះអង្គគឺព្រះដែលអភ័យទោសព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៥-៨

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: “وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ” إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى: “عِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ”، قَالَ مَنْ عَبَدَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالْكَوَاكِبَ وَالْبَهَائِمَ وَالشَّجَرَ وَالْحَجَرَ إِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانَتْ هَذِهِ الْأَشْيَاءُ لَهُ أَعْدَاءً، وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ.

[...] អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាអ៊ឹមបានរាយការណ៍អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ تعالى [៤៦:៥] អ្នកណាទៅដែលខុសគន្លងធម៌លើសបុគ្គលដែលបូងស្ទង់ ផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎ ពួកដែលមិនអាចឆ្លើយតបខ្លួនបានរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ថា៖ "អ្នកដែលធ្វើសក្ការៈថ្ងៃ ខែ ពិភពផ្កាយ សត្វ ដើមឈើ ដុំថ្ម ពេលគេឲ្យមនុស្សរស់ឡើងវិញវត្ថុទាំងនេះឯងជាសត្រូវរបស់អ្នកនោះ វានឹងបដិសេធការធ្វើសក្ការៈរបស់ពួកគេ ។

قَالَ: قَوْلُهُ تَعَالَى: "أَمْ يَتُولَوْنَ" يَا مُحَمَّدُ "أَفْتَرَاهُ" يَعْنِي الْقُرْآنَ، وَضَعَهُ مِنْ عِنْدِهِ فَ "قُلْ" لَهُمْ: "إِنْ أَفْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا"، إِنَّ أَتَابَنِي أَوْ عَاقَبَنِي عَلَى ذَلِكَ "هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ"، أَيْ تَكْذِبُونَ "كَفَى بِهِ شَهِيداً بَيْنِي وَ بَيْنَكُمْ وَ هُوَ الْعَمُورُ الرَّحِيمُ".** (تفسير القمّي جزء ٢ صَفْحَة ٢٩٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٣٧)

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} [៤៦:៨] ឬពួកគេថា មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه} អើយ "ខ្លួនគេបានប្រឌិតវាឡើង" មានន័យ គួរអាន ហើយបានបង្ហាញគួរអាននេះដោយខ្លួនឯង ។ [៤៦:៨] ចូរអ្នកថា ដាក់ពួកគេ "បើខ្ញុំបានប្រឌិត អ្វីនេះឡើងមែន អស់លោក[ក៏នៅតែ]មិនមានសមត្ថភាពបានអ្វីឡើយពីអស់ឡោះហ្ន៎មកឲ្យខ្ញុំទេ ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه} នឹងឲ្យរង្វាន់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه} ឬដាក់ទោសខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه} ដោយសាររឿងនេះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណបំផុតថាអស់លោក និយាយអ្វីខ្លះអំពីអ្វីនេះ ពោលគឺ ពួកគេនិយាយបង្កូច ព្រះអង្គជាសាក្សីគ្រប់គ្រាន់បំផុតវាឯខ្ញុំនិងអស់ លោក ។ ព្រះអង្គគឺព្រះដែលអភ័យទោសព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។ (296 : 2) (تفسير القمّي)

***

* حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ الْحَمِيرِيُّ عَنْ أَبِيهِ عَنِ الرَّيَّانِ بْنِ الْكَلْبِيِّ قَالَ:

* មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្វារ អាល-ហ្គ្វីមយ៉ារី បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី ឪពុកលោក តមកពីអាល-រីយ៉យ៉ាន ប៊ិន អាល-ស្លល់ត៍ ដែលបាននិយាយថា:

حَضَرَ الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ مَجْلِسَ الْمَأْمُونِ بِمَرْوَ وَ قَدِ اجْتَمَعَ فِي مَجْلِسِهِ جَمَاعَةٌ مِنْ عُلَمَاءِ الْعِرَاقِ وَ حُرَّاسَانَ

"អាល-រីដ្ឋ ^{صلوات الله عليه} នៅក្នុងអង្គប្រជុំរបស់ អាល-ម៉ាក្កុមួន នៅឯម៉ារូ ។ អាល-ម៉ាក្កុមួនបានប្រជុំក្រុមអ្នកប្រាជ្ញ ប្រទេសអាល-អ៊ីរ៉ាក់និងតំបន់យូរ៉ាសាន..."

[...] ثُمَّ قَالَ أَبُو الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ جَدِّي عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ اجْتَمَعَ الْمُهَاجِرُونَ وَ الْأَنْصَارُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَقَالُوا إِنَّ لَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مُؤَنَّةٌ فِي نَفْقَتِكَ وَ فِيمَنْ يَأْتِيكَ مِنَ الْوُفُودِ وَ هَذِهِ أَمْوَالُنَا مَعَ دِمَائِكُمْ فَاحْكُمْ فِيهَا بَارًا مَأْجُورًا أَعْطِ مَا شِئْتَ وَ أَمْسِكْ مَا شِئْتَ مِنْ غَيْرِ حَرَجٍ

បន្ទាប់មក អាថ្មី អាល-ហ្គាសាន់ ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថាព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه} បានប្រាប់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه} តមកពីព្រះ អយ្យកោ ^{صلوات الله عليه} តមកពី អាល-ហ្គ្វីសៃនី ^{صلوات الله عليه} ប៊ិន អាល ^{صلوات الله عليه} ដែលមានវចនៈថា: "ពួកមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه} និងពួកអាន់ស្តារបានប្រជុំគ្នាជាមួយរិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه} ពួកគេបានទូលថា: "រិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه} អើយ នេះគឺគ្រឿងទំនុកបម្រុងសម្រាប់ការចាយវាយរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} និងសម្រាប់បណ្តាអ្នកដែលមករក ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} ។ នេះគឺទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អស់ទូលបង្គំជាមួយឈាមអស់ទូលបង្គំដែរ ។ ដូច្នេះ សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} សម្រេចចិត្តដោយត្រឹមត្រូវចុះអំពីរឿងនេះ វាជារង្វាន់ ។ អស់ទូលបង្គំនឹងឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} អ្វីក៏ដោយ ស្រេចតែព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} ចង់បានអស់ទូលបង្គំនឹងទុកអ្វីស្រេចតែព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} ចង់ដោយមិនប្រកែកឡើយ ។"

قَالَ فَانزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَيْهِ الرُّوحَ الْأَمِينَ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ "قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى" يَعْنِي أَنْ يَدُودُوا قَرَاتِي مِنْ بَعْدِي

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វា ធ្វើឲ្យព្រះសន្តវិញ្ញាណជាទីទុកចិត្តចុះមកជួបព្រះអង្គ عليه وآله ទូលព្រះអង្គ عليه وآله ថា៖ "មូហាំម៉ាដ្វ្វ عليه وآله អឺយ [៤២:២៣] ចូរអ្នកថា៖ "ខ្ញុំមិនសូមឈ្នួលពីអស់លោកសម្រាប់ អ្វីទាំងនេះទេ សូមឲ្យតែអាណិតស្រឡាញ់បណ្តាសាច់សាលោហិតជំនិត[របស់ខ្ញុំ]" មានន័យថា "ចូរ អស់លោកស្រឡាញ់ដោយស្មោះសាច់ញាតិរបស់ខ្ញុំ عليه وآله អត់ពីខ្ញុំ عليه وآله ទៅ ។"

فَخَرَجُوا فَقَالَ الْمُنَافِقُونَ مَا حَمَلَ رَسُولَ اللَّهِ عَلَى تَرْكِ مَا عَرَضْنَا عَلَيْهِ إِلَّا لِيُحِثَّنَا عَلَى قَرَابَتِهِ مِنْ بَعْدِهِ إِنَّ هُوَ إِلَّا شَيْءٌ أَقْرَبُ مِنِّي مَجْلِسِهِ وَ كَانَ ذَلِكَ مِنْ قَوْلِهِمْ عَظِيمًا

ពួកគេបានដើរចេញ ពួកមានពុតត្បិតបានថា៖ "រីសូលុលឡោះហ្វា عليه وآله មិនអើពើអ្វីដែលយើងយកមក បង្ហាញព្រះអង្គ عليه وآله ទេ ព្រះអង្គ عليه وآله គិតតែបង្ខំយើងរឿងសាច់ញាតិព្រះអង្គ عليه وآله អត់ពីព្រះអង្គ عليه وآله ទៅ ។ មានតែរឿងនេះទេដែលត្រូវទទួលយកក្នុងអង្គប្រជុំព្រះអង្គ عليه وآله ។" សម្តីរបស់ពួកគេនេះធ្ងន់ណាស់ [មកលើរីសូលុលឡោះហ្វា عليه وآله] ។

فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ جَبْرَائِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِحَذِهِ الْآيَةِ "أَمْ يَتُوعَلُونَ افْتِرَاءَهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَ بَيْنَكُمْ وَ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ"

ដូច្នោះអល់ឡោះហ្វា عليه وآله បានបញ្ជូនយ៉ូសូហ្វ عليه وآله ចុះមកជាមួយអាយ៉ាស្តនេះគឺ៖ [៤៦:៨] ឬពួកគេថា៖ "ខ្លួនគេបានប្រឌិតវាឡើង ។" ចូរអ្នកថា៖ "បើខ្ញុំបានប្រឌិតអ្វីនេះឡើងមែន អស់លោក[ក៏នៅតែ]មិនមាន សមត្ថភាពបានអ្វីឡើយពីអល់ឡោះហ្វាមកឲ្យខ្ញុំទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណបំផុតថាអស់លោកនិយាយអ្វី ខ្លះអំពីអ្វីនេះ ។ ព្រះអង្គជាសាក្សីគ្រប់គ្រាន់បំផុតរវាងខ្ញុំនិងអស់លោក ។ ព្រះអង្គគឺព្រះដែលអភ័យ ទោស ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។"

فَبَعَثَ إِلَيْهِمُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَقَالَ هَلْ مِنْ حَدِيثٍ فَقَالُوا إِي وَ اللَّهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ لَقَدْ قَالَ بَعْضُنَا كَلِمًا غَلِيظًا كَرِهْنَاهُ فَتَلَا عَلَيْهِمْ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ الْآيَةَ فَبَكَوْا وَ اسْتَدَّ بُكَاءُهُمْ [...] (بشارة المصطفى جزء ١ صفة ٢٢٨)

ព្រះសាស្តា عليه وآله បានឲ្យគេទៅហៅពួកគេមកជួប ព្រះអង្គ عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "មានអ្វីកើតឡើងទេ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "មាន រីសូលុលឡោះហ្វា عليه وآله អឺយ ។ អ្នកខ្លះក្នុងចំណោមអស់ទូលបង្គំបាននិយាយ សម្តីធ្ងន់ ។ អស់ទូលបង្គំស្តប់សម្តីនេះណាស់ ។" រីសូលុលឡោះហ្វា عليه وآله បានសូត្រអាយ៉ាស្តឲ្យពួកគេ ស្តាប់ ។ ពួកគេយំការយំរបស់ពួកគេកាន់តែខ្លាំងឡើង ។" (228 : 1, ج : 1, ص : 228) (بشارة المصطفى, ج : 1, ص : 228)

قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَاٍ مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفَعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ إِنِّي أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ١

៩. ចូរអ្នកថា៖ "ខ្ញុំពុំមែនព្រះសាសនៈទូតដែលពុំធ្លាប់មានពីមុនទេ ។ ខ្ញុំមិនដឹងថាគេនឹងធ្វើអ្វីចំពោះ រូបខ្ញុំនិងចំពោះរូបអស់លោកទេ ។ ខ្ញុំប្រតិបត្តិតាមតែអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យខ្ញុំដឹងទេ ។ ខ្ញុំគ្រាន់តែ

ជាអ្នកព្រមានជាក់ច្បាស់ម្នាក់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុន

أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ: عَنْ أَبِيهِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ خَلْفِ بْنِ حَمَّادٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ - قَالَ: «قَدْ كَانَ الشَّيْءُ يُنَزَّلُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فَيَعْمَلُ بِهِ زَمَانًا، ثُمَّ يُؤْمَرُ بِغَيْرِهِ فَيَأْمُرُ بِهِ أَصْحَابُهُ وَآمَنَتْهُ، قَالَ أَنَسٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّكَ تَأْمُرُنَا بِالشَّيْءِ حَتَّى إِذَا اعْتَدْنَاهُ وَجَرَيْنَا عَلَيْهِ، أَمَرْتَنَا بِغَيْرِهِ؟ فَسَكَتَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) عَنْهُمْ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِ: "قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَا مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ إِنْ أَتَيْتُمْ إِلَّا مَا يُوحَى إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ"». * (المحسن صَفْحَة ٢٩٩ حَدِيث ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٣٧)

[...] ទទួលបានមកពីយ៉ាក្បូរដែលបានរាយការណ៍តមកពីអាហ្វិយ៉ាក្បូរ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងហ្វាត្វាដ៏ស្រស់ស្អាតមួយ ថា: "គេដាក់រឿងមួយមកលើវិស្វលុលឡោះហ្វិ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានអនុវត្តតាមរឿងនេះមួយ: បន្ទាប់មកគេបានដាក់បញ្ហាឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អនុវត្តផ្សេងពីនេះ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏បានបញ្ហាឲ្យបណ្តាសារកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} និងសហគមន៍ធ្វើដូច្នោះ ។ អាណាស់បានទូលថា: "វិស្វលុលឡោះហ្វិ^{صلوات الله عليه والسلام} អីយ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបញ្ហាឲ្យយើងធ្វើប្រការនីមួយៗទាល់តែថ្នឹក ពេលនេះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បញ្ហាឲ្យយើងធ្វើផ្សេងពីនោះ?" ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام} ស្ងាត់ស្ងៀម មិននិយាយស្តីជាមួយពួកគេទេ ។ អល់ឡោះហ្វិ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបើកឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ជ្រាបថា: [៤៦:៩] ចូរអ្នកថា: "ខ្ញុំពុំមែនព្រះសាសនៈទូតដែលពុំធ្លាប់មានពីមុនទេ ។ ខ្ញុំមិនដឹងថាគេនឹងធ្វើអ្វីចំពោះរូបខ្ញុំនិងចំពោះរូបអស់លោកទេ ។ ខ្ញុំប្រតិបត្តិតាមតែអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យខ្ញុំដឹងទេ ។ ខ្ញុំគ្រាន់តែជាអ្នកព្រមានជាក់ច្បាស់ម្នាក់ ។" (المحسن: 1 / 299)

***

شَرَفُ الدِّينِ النَّجْفِيُّ، قَالَ: رُوِيَ مَرْفُوعًا، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ النَّضْرِ، عَنْ أَبِي مَرْزَمٍ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، رَفَعَهُ إِلَى أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: «[لَمَّا] نَزَلَتْ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) : "قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَا مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ" ، يَعْنِي فِي حُرُوبِهِ، قَالَتْ فُرَيْشٌ: فَعَلَى مَا نَتَّبِعُهُ، وَ هُوَ لَا يَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِهِ وَلَا بِنَا؟ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى: "إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا" . وَ قَالَ: «قَوْلُهُ تَعَالَى: "إِنْ أَتَيْتُمْ إِلَّا مَا يُوحَى إِلَيَّ فِي عَلَيٍّ، هَكَذَا نَزَلَتْ" . * (تأويل الآيات جزء ٢ صَفْحَة ٥٧٨ حَدِيث ٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٣٨)

ស្តារវង្ស អាល់-ខ្លីន អាល់-ណាយ៉ាហ្វី មានប្រសាសន៍ថាគេបានរាយការណ៍តាមបណ្តាញព័ត៌មានមិនដាច់តមកពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ខ្លីលីដ្ឋ អាល់-បារត្តី តមកពី អាស្តុម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-ណាដ្ឋារ តមកពី អាហ្វិយ៉ាក្បូរ ម៉ារយ៉ា តមកពីមិត្តយើងម្នាក់ដែលលើកឡើងមកពី អាហ្វិយ៉ាក្បូរ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាហ្វិយ៉ាក្បូរ អាប់ខុលឡោះហ្វិ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានរចនាថា: "កាលគេបានបើកឲ្យវិស្វលុលឡោះហ្វិ^{صلوات الله عليه والسلام} ជ្រាបថា: [៤៦:៩] ចូរអ្នកថា: "ខ្ញុំពុំមែនព្រះសាសនៈទូតដែលពុំធ្លាប់មានពីមុនទេ ។ ខ្ញុំមិនដឹងថាគេនឹងធ្វើអ្វីចំពោះរូបខ្ញុំនិងចំពោះរូបអស់លោកទេ - មានន័យថា ស្តីអំពីសង្គ្រាមរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ពួកគូរវ័យស្តីថា: "តើយើងគួរតាមគេ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ គេ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនដឹងថាគេនឹងធ្វើអ្វីលើខ្លួនគេ^{صلوات الله عليه والسلام} ឬលើខ្លួនយើងទេ?" ដូច្នោះឯងបានជាអល់ឡោះហ្វិ^{صلوات الله عليه والسلام} បើកឲ្យដឹងថា: [៤៨:១] ពិតមែន យើងបានប្រទានជ័យជំនះដ៏ត្រចះត្រចង់មួយឲ្យអ្នក ។ ព្រះអង្គទាំងពីរ^{عليهم السلام} មានរចនាថា: "ព្រះរាជបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្វិ^{صلوات الله عليه والسلام} [៤៦:៩] ខ្ញុំប្រតិបត្តិតាមតែអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យ

ខ្ញុំដឹងអំពីអ្នកលើទេ ។ អាយ៉ាស្តុនេះត្រូវបានបើកឲ្យដឹងដូចនេះឯង ។" (2/278 : 2) (تأويل الآيات)

***

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: قَوْلُهُ تَعَالَى: قُلْ لَهُمْ يَا مُحَمَّدُ: مَا كُنْتُ بِدَعَا مِنَ الرُّسُلِ، أَي لَمْ أَكُنْ وَاحِدًا مِنَ الرُّسُلِ، فَقَدْ كَانَ قَبْلِي أَنْبِيَاءُ كَثِيرَةٌ. ** (تفسير القمّي جزء ٢ صَفْحَة ٢٩٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٣٨)

អ្នកលើ ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមមានប្រសាសន៍ថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ត្រូវបានបើកឲ្យដឹងដូចនេះឯង ។" (2/278 : 2) (تأويل الآيات)

(تفسير القمّي 2: 296)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِءِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِءِ فَأَمَنْ وَأَسْتَكْبَرْتُمْ إِنْ اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥﴾

១០. ចូរអ្នកថា៖ "តើអស់លោកគិតទេ បើអ្វីនេះ (គឺគូរអាន) មកពីអស់ឡោះហ្ន៎ អស់លោកមិនជឿវាទេ មានសាក្សីម្នាក់ក្នុងចំណោមកូនចៅអ៊ីស្រាអែលបានអះអាងថាមានគម្ពីរមួយដូចវា សាក្សីរូបនេះ បានជឿចំណែកឯអស់លោកក្រអឺតឫកធំ ?" ការពិតអស់ឡោះហ្ន៎មិនដឹកនាំជនានុជនទុច្ចរិតទេ ។

អធិប្បាយអយ៉ាស្តុ ១០

علي بن إبراهيم، قال: قل إن كان القرآن من عند الله و شهد شاهد من بني إسرائيل على مثله فأمن واستكبرتم، قال: الشاهد: أمير المؤمنين (عليه السلام)، و الدليل عليه في سورة هود: أ فمن كان على بينة من ربه و يتلوه شاهد منه، يعني أمير المؤمنين (عليه السلام). ** (تفسير القمّي جزء ٢ صَفْحَة ٢٩٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٣٨)

អ្នកលើ ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមមានប្រសាសន៍ថា ចូរអ្នកថា " [៤៦:១០] ចូរអ្នកថា៖ "តើអស់លោកគិតទេ បើអ្វីនេះ មកពីអស់ឡោះហ្ន៎ អស់លោកមិនជឿវាទេ មានសាក្សីម្នាក់ក្នុងចំណោមកូនចៅអ៊ីស្រាអែលបានអះអាង ថាមានគម្ពីរមួយដូចវា សាក្សីរូបនេះបានជឿ ចំណែកឯអស់លោកក្រអឺតឫកធំ ?" លោកបានថា៖ "សាក្សីគឺ អាមីរុល-មុមីនីន៍ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ភស្តុតាងរឿងនេះនៅក្នុងសូរ៉េត្ត ហ្វ្វិដូ (សូរ៉េត្ត ១១) [១១:១៧] បុគ្គលដែលស្ថិតនៅលើភស្តុតាងជាក់ច្បាស់ (គូរអាន) ដែលមកពីព្រះម្ចាស់គេ ហើយដែលមានសាក្សី ម្នាក់មកពីគ្រួសារគេតាមគេសូត្រវាមានន័យថា អាមីរុល-មុមីនីន៍ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (297 : 2) (تفسير القمّي)

***

* عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِهِ تَعَالَى: " يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ". قَالَ: « هِيَ حَاصَّةٌ بِأَلِ مُحَمَّدٍ ». ** (فسير العياشي جزء ١ صَفْحَة ٤٤ حَدِيث ٤٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ١ صَفْحَة : ٢١٠)

* រាយការណ៍មកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ្នកលើ តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ត្រូវបានបើកឲ្យដឹងដូចនេះឯង ។" (44/44 : 1) (تفسير العياشي)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيُقُولُونَ هَذَا إِنْ كُنَّا قَدِيمِينَ ﴿١١﴾

១១. ពួកបដិសេធសទ្ធានិយាយអំពីបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាថា៖ "បើវាល្អមែន ពួកគេច្បាស់ជានឹងមិនទៅរកវាមុនយើងទេ (ពោលគឺ យើងនឹងជឿមុនគេបង្អស់) ។" ព្រោះតែពួកគេមិនចង់បានការដឹកនាំទៅរកព្រះធម៌ដោយគម្ពីរនេះទេបានជាពួកគេថា៖ "[គម្ពីរ]នេះជាការភូតភរដែលមានតាំងពីយូរមកហើយ ។"

وَمَنْ قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۗ وَهَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِّسَانِ عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا ۗ وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾

១២. មុនវា (គឺគម្ពីរនេះ) មានគម្ពីរមូសាជាអីម៉ា (គឺព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំ) និងជាព្រះមេត្តាធម៌ ។ នេះគឺព្រះគម្ពីរដែលបញ្ជាក់បន្ថែមជាភាសាអារ៉ាប់ដើម្បីព្រមានជនទុច្ចរិត និងជាដំណឹងល្អសម្រាប់បណ្តាអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ ។

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾

១៣. ការពិត ជនដែលថា៖ "ព្រះម្ចាស់យើងគឺអស់ឡោះហ្ន៎" ក្រោយមកពួកគេនៅតែខ្លាចខ្លួន ជនទាំងនេះនឹងមិនរងការភ័យខ្លាចនិងទុក្ខព្រួយទេ ។

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

១៤. ជនទាំងនោះជាជនឋានសួគ៌ដែលរស់នៅក្នុងនោះរហូតជារង្វាន់តបស្នងអ្វីដែលពួកគេបានសាង ។

អតិប្បាយអាយ៉ាស់ ១១-១៤

* فِي كِتَابِ الْخِصَالِ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يَقُولُ فِيهِ: وَ مَنْ عَلَيَّ رَبِّي فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ قَدْ أَرْسَلْتُ كُلَّ رَسُولٍ إِلَىٰ أُمَّتِهِ يَلْسَانَهَا وَ أَرْسَلْتُكَ إِلَىٰ كُلِّ أَحْمَرَ وَ أَسْوَدٍ مِنْ خَلْقِي. (تفسير نور الثقلين الجزء ٢ صفحة ٥٢٥)

*. នៅក្នុងសាត្រា អាល់-យ៉ុស្វ័ស គេបានរាយការណ៍តមកពីយ៉ាហ្វេរ ប៊ិន អុប្បុលឡោះហ្ន៎ តមកពីព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះរចនៈនៅក្នុងហ្វាខ្លីស្នូរវែងមួយថា៖ "ព្រះម្ចាស់ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ខ្ញុំបានតែងតាំងខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដូច្នោះព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "មូហ្វាម៉ាដូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم អើយ! អញ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានចាត់បញ្ជូនព្រះសាសនៈទូតគ្រប់រូប صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم របស់អញ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទៅរកប្រជាជាតិពួកគេរាល់គ្នា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដោយនិយាយភាសាប្រជាជាតិខ្លួន صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។ អញ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចាត់បញ្ជូនអ្នក صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ទៅរកមនុស្សស្បែកក្រហមនិងមនុស្សស្បែកខ្មៅគ្រប់រូប ក្នុងចំណោមសត្វលោករបស់អញ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم" (٢) (تفسير نور الثقلين ٢)

***

عَلِيٍّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: "اسْتَفَامُوا" عَلَى وَايَةِ عَلِيِّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). ** (تفسير القميّ جزء ٢ صَفْحَة ٢٩٧ ، البرهان في

تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : (٣٨)

អាលី ប៊ិន អ៊ុបរ៉ហ្គីមមានប្រសាសន៍ថា: "[៤៦:១៣] នៅតែខ្លាចខ្លួន តាមវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់ អាលី អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام "1" (297: 2) (تفسير القمي)

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمَلُهُ وَفِصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي ۚ إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾

១៥. យើងបានដាក់បង្គាប់ឲ្យមនុស្សប្រព្រឹត្តល្អចំពោះឪពុកម្តាយខ្លួន ។ ម្តាយគេបានពេញក្នុងពោះយ៉ាងលំបាក បានសម្រាលគេមកយ៉ាងលំបាក ។ ការពេញក្នុងពោះនិងការផ្តាច់ដោះគេមានរយៈពេលសាមសិបខែ ។ លុះគេបានដល់មជ្ឈិមវ័យ បានអាយុសែសិបឆ្នាំ គេថា: "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គមេត្តាពង្រឹងកម្លាំងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដើម្បីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងបានអរព្រះគុណព្រះអង្គ ដែលព្រះអង្គមានព្រះគុណលើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនិងលើឪពុកម្តាយទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ និងដើម្បីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានធ្វើល្អដែលព្រះអង្គទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ សូមព្រះអង្គមេត្តាកែតម្រូវឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផងរឿងបណ្តាកូនចៅទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបែរមករកព្រះអង្គដោយស្មារលាកំហុស ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកចុះចូល(ជាមុស្លីម) ។

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعَدَّ الصَّدَقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾

១៦. ជនទាំងនេះឯងដែលយើងព្រមទទួលអំពើប្រសើរបំផុតដែលពួកគេបានធ្វើ យើងបំភ្លេចចោលនូវអំពើអាក្រក់របស់ពួកគេ ។ [ពួកគេនឹងបាននៅ]ក្នុងចំណោមជនឋានសួគ៌ ដូចពាក្យសន្យាពិតដែលគេបានសន្យាជាមួយពួកគេហើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៥-១៦

وَعنه: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو الرِّيَّاتِ، عَنْ رَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ جَبْرِئِيلَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) نَزَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَقَالَ لَهُ: يَا مُحَمَّدُ، إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِمَوْلُودٍ يُؤَلِّدُ مِنْ فَاطِمَةَ تَقْتُلُهُ أُمَّتُكَ مِنْ بَعْدِكَ. فَقَالَ: يَا جَبْرِئِيلُ، وَ عَلَى رَبِّي السَّلَامُ، لَا حَاجَةَ لِي فِي مَوْلُودٍ يُؤَلِّدُ مِنْ فَاطِمَةَ تَقْتُلُهُ أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي، فَعَرَجَ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى السَّمَاءِ، ثُمَّ هَبَطَ وَقَالَ لَهُ مِثْلَ ذَلِكَ، فَقَالَ: يَا جَبْرِئِيلُ، وَ عَلَى رَبِّي السَّلَامُ، لَا حَاجَةَ لِي فِي مَوْلُودٍ يُؤَلِّدُ تَقْتُلُهُ أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي، فَعَرَجَ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى السَّمَاءِ، ثُمَّ هَبَطَ وَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ إِنَّ رَبَّكَ يُفَرِّقُكَ السَّلَامَ، وَ يُبَشِّرُكَ بِأَنَّهُ جَاعِلٌ فِي ذُرِّيَّتِي الْإِمَامَةَ وَ الْوَصِيَّةَ، فَقَالَ: قَدْ رَضِيْتُ.

[...] អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត: ហ្ន៎បរ៉ហ្គីម صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា យ្ន៎បរ៉ហ្គីម صلوات الله عليه والسلام បានចុះមកជួបវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ថា: "អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ធ្វើដំណឹងល្អមកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថាហ្ន៎ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام នឹងបានកូនប្រុស صلوات الله عليه والسلام ម្នាក់ កូនប្រុស

صلوات الله عليه والسلام
 " ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖
 "យ៉ូបរអ៊ីល អ៊ីយ សូមក្រាបថ្វាយបង្គំទូលព្រះម្ចាស់ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ ទូលបង្គំ មិនចង់
 បានកូន ដែលឲ្យមកហ្វាទ្វីម៉ាស្កុ ហើយត្រូវសហគមន៍ទូលបង្គំ សម្លាប់នោះទេ អត់ពីទូលបង្គំ
 ទៅ ។" យ៉ូបរអ៊ីល បានឡើងទៅលើមេឃ ហើយបានចុះមកប្រាប់ព្រះអង្គ វិញដូចមុនដែរ ។
 ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "យ៉ូបរអ៊ីល អ៊ីយ សូមក្រាបថ្វាយបង្គំទូលព្រះម្ចាស់ ទូលព្រះបង្គំជា
 ខ្ញុំ ។ ទូលបង្គំ មិនចង់បានកូន ដែលឲ្យមកហ្វាទ្វីម៉ាស្កុ ហើយត្រូវសហគមន៍ទូលបង្គំ
 សម្លាប់នោះទេ អត់ពីទូលបង្គំ ទៅ ។" យ៉ូបរអ៊ីល បានឡើងទៅមេឃ បានចុះមកវិញ មានវចនៈ
 ថា៖ "មូហាំម៉ាដ្វី អ៊ីយ អល់ឡោះហ្វី ធ្វើសាឡាមមកព្រះអង្គ និងដំណឹងល្អថាអ៊ីម៉ាម៉ាស្កុនិង
 បណ្តាព្រះឧត្តរាធិការ (អ្នកស្នង) នឹងចេញមកពីបណ្តាកូនចៅរបស់គេ ។" ព្រះអង្គ
 មានព្រះវចនៈថា៖ "ទូលបង្គំ ស្រឡាញ់ដំណឹងនេះ ។"

كُمُ أَرْسَلَ إِلَى فَاطِمَةَ: أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُنِي بِمَوْلُودٍ يُؤَلِّدُ لِكَ تَفْتُلُهُ أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي. فَأَرْسَلْتُ إِلَيْهِ: لَا حَاجَةَ لِي فِي مَوْلُودٍ تَفْتُلُهُ أُمَّتِكَ مِنْ بَعْدِكَ.
 فَأَرْسَلَ إِلَيْهَا: أَنَّ اللَّهَ قَدْ جَعَلَ فِي ذُرِّيَّتِهِ الْإِمَامَةَ وَالْوَلَايَةَ وَالْوَصِيَّةَ، فَأَرْسَلْتُ إِلَيْهِ: إِنِّي قَدْ رَضِيتُ،

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ បានធ្វើដំណឹងនេះទៅហ្វាទ្វីម៉ាស្កុ ថា៖ "អល់ឡោះហ្វី បានប្រាប់ដំណឹងល្អ
 ដល់ឪពុក ថាគេនឹងឲ្យកូនប្រុសម្នាក់មកកូនឯង កូនប្រុសនោះនឹងត្រូវសហគមន៍ឪពុក ធ្វើគុត
 អត់ពីឪពុក ទៅ ។" ព្រះនាង បានធ្វើដំណឹងទៅព្រះអង្គ ថា៖ "ខ្ញុំម្ចាស់ មិនចង់បានកូន
 ដែលនឹងត្រូវសហគមន៍ព្រះអង្គ សម្លាប់នោះទេ អត់ពីព្រះអង្គ ទៅ ។" ព្រះអង្គ បានធ្វើដំណឹង
 មកព្រះនាង ថា៖ "អល់ឡោះហ្វី បានឲ្យអ៊ីម៉ាម៉ាស្កុនិងបណ្តាព្រះឧត្តរាធិការ នៅក្នុងបណ្តាកូន
 ចៅរបស់គេ ។" ព្រះនាង បានធ្វើដំណឹងទៅព្រះអង្គ ថា៖ "ខ្ញុំម្ចាស់ ស្រឡាញ់ដំណឹង
 នេះ ។"

فَحَمَلَتْهُ: "كُرْهًا وَ وَضَعَتْهُ كُرْهًا وَ حَمَلَهُ وَ فَصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّى إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَ بَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ
 الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَ عَلَى وَالِدَيْ وَ أَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَ أَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي، فَلَوْ أَنَّهُ قَالَ: أَصْلِحْ لِي ذُرِّيَّتِي، لَكَانَ ذُرِّيَّتُهُ كُرْهًا
 أَيْمَةً.

ព្រះនាង ក៏បានទ្រង់ព្រះគភ៌ព្រះអង្គ (ទម្ងន់អ៊ីម៉ា) [៤៦:១៥] ម្តាយគេបានពេញក្នុងពោះ
 យ៉ាងលំបាក បានសម្រាលគេមកយ៉ាងលំបាក ។ ការពេញក្នុងពោះនិងការផ្តាច់ដោះគេមានរយៈពេល
 សាមសិបខែ ។ លុះគេបានដល់មជ្ឈិមវ័យ បានអាយុសែសិបឆ្នាំ គេថា៖ "ព្រះម្ចាស់អ៊ីយ សូមព្រះអង្គ
 មេត្តាពង្រឹងកម្លាំងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដើម្បីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងបានអរព្រះគុណព្រះអង្គ ដែលព្រះអង្គ
 មានព្រះគុណលើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនិងលើឪពុកម្តាយទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ និងដើម្បីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបាន
 ធ្វើល្អដែលព្រះអង្គទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ សូមព្រះអង្គមេត្តាកែតម្រូវឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផងរៀងបណ្តា
 កូនចៅទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ ប្រសិនបើព្រះអង្គ (គឺ អាល់-ហ្វីសែនី) បានថា៖ "សូមព្រះអង្គ
 មេត្តាកែតម្រូវបណ្តាកូនចៅ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង" បណ្តាកូនចៅទាំងអស់
 របស់ព្រះអង្គ ប្រាកដនឹងទៅជាព្រះសន្តអ៊ីម៉ា ។"

وَلَمْ يَرْضِعِ الْحُسَيْنَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنْ فَاطِمَةَ (عَلَيْهَا السَّلَامُ)، وَ لَا مِنْ أُنْتَى، كَانَ يُؤْتَى بِهِ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَيَضَعُ إِبْنَاهُمُ فِي فِيهِ، فَيَمَصُّ مِنْهَا مَا يَكْفِيهِ الْيَوْمَيْنِ وَ الثَّلَاثَةِ، فَنَبَتَ لَحْمُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنْ لَحْمِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ دَمُهُ مِنْ دَمِهِ،** (الكافي جزء ١ صفحة ٣٨٦ حديث ٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ : صفحة : ٣٩)

អាល-ហ្វាស៊ីន^{صلوات الله عليه والسلام} មិនបានបៅទឹកដោះព្រះនាងហ្វាទីម៉ាស៊ីន^{صلوات الله عليها}ទេ មិនបានបៅទឹកដោះស្រ្តីណាមួយទេដែរ ។ ពួកគេរមែងតែនាំព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ទៅឲ្យរំស្ងូលុលឡោះហ្វ៊ូ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} រំស្ងូលុលឡោះហ្វ៊ូ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានដាក់មេដៃព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្នុងមាត់អាល-ហ្វាស៊ីន^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយក៏មានហូរចេញមកពីមេដៃនោះនូវអ្វីដែលគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ពីរបួសិថ្ងៃ ។ ដូច្នោះសាច់អាល-ហ្វាស៊ីន^{صلوات الله عليه والسلام} ធាត់ធំមកពីសាច់រំស្ងូលុលឡោះហ្វ៊ូ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ឯឈាមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏បានមកពីឈាមរំស្ងូលុលឡោះហ្វ៊ូ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដែរ ។" (1, ص : 386) (الكافي , ج : 1 , ص : 386)

***

الشَّيْخُ فِي (مَجَالِسِهِ)، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الْقُرَظِينِيُّ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ مُحَمَّدُ بْنُ وَهْبَانَ الْهَنْدَائِيُّ الْبَصْرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَحْمَدَ، قَالَ: أَخْبَرَنِي أَبُو مُحَمَّدٍ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ الْكَرِيمِ الرَّعْفَرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ أَبُو جَعْفَرٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «حُمِلَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) سِتَّةَ أَشْهُرٍ وَ أُرْضِعَ سِتِّينَ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: " وَ وَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَ وَضَعَتْهُ كُرْهًا وَ حَمَلُهُ وَ فَضَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا"». ** (الأمالی جزء ٢ صفحة ٢٧٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ : صفحة : ٤٠)

[...] រយ:ពេលអាល-ហ្វាស៊ីន^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងពោះគឺប្រាំមួយខែ រយ:ពេលបំបៅដោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺពីរឆ្នាំនេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ៊ូ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} [៤៦:១៥] យើងបានដាក់បង្គាប់ឲ្យមនុស្សប្រព្រឹត្តល្អចំពោះឪពុកម្តាយខ្លួន ។ ម្តាយគេបានពេញពោះយ៉ាងលំបាក បានសម្រាលគេមកយ៉ាងលំបាក ។ ការពេញពោះនិងការផ្តាច់ដោះគេមានរយ:ពេលសាមសិបខែ ។(273:2) (الأمالی 2: 273)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ هُوْدَةَ الْبَاهِلِيِّ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ النَّهْأَوْنِدِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَمَّادِ الْأَنْصَارِيِّ، عَنْ نَصْرِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ الْمِقْبِسِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ [قَالَ]: كَانَ رَجُلٌ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مَعَ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، فَأَرْسَلَهُ فِي جَيْشٍ، فَغَابَ سِتَّةَ أَشْهُرٍ، ثُمَّ قَدِمَ وَ كَانَ مَعَ أَهْلِهِ سِتَّةَ أَشْهُرٍ، فَعَلَقَتْ مِنْهُ، فَجَاءَتْ بِوَلَدٍ لِسِتَّةِ أَشْهُرٍ فَأَنْكَرَهُ، فَجَاءَ بِهَا إِلَى عُمَرَ.

[...] អាល-មីក្ខយ៉ាស់ បឺន អ្នកបំបៅដោះហ្វាទីម៉ាស៊ីនបានរាយការណ៍តមកពីឪពុកលោក តមកពីជីតាលោកដែលបានរាយការណ៍ថាបុរសសារកម្នាក់របស់រំស្ងូលុលឡោះហ្វ៊ូ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បាននៅខាង អ៊ូម៉ារ បឺន អាល-ខុត្តត្តប ។ អ៊ូម៉ារ បឺន អាល-ខុត្តត្តបបានឲ្យគាត់ទៅធ្វើយោធា ។ បុរសនោះអវត្តមានប្រាំមួយខែ រួចហើយគាត់រលីត្រឡប់មកនៅជាមួយគ្រួសារគាត់វិញប្រាំមួយខែ ។ ភរិយាគាត់បាននាំកូនប្រុសអាយុប្រាំមួយខែមកឲ្យគាត់ ។ គាត់មិនទទួលស្គាល់កូននោះទេ ។ អ្នកទាំងពីរបាននាំរឿងនេះទៅប្តឹងអ៊ូម៉ារ ។

فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، كُنْتُ فِي الْبُعْثِ الَّذِي وَجَّهْتَنِي فِيهِ، وَ تَعَلَّمْتُ أَيَّ قَدِمْتُ مِنْهُ سِتَّةَ أَشْهُرٍ، وَ كُنْتُ مَعَ أَهْلِي، وَ قَدْ جَاءَتْ بِغُلَامٍ وَ هُوَ ذَا، وَ تَزَعَّمُ أَنَّهُ مِنِّي، فَقَالَ لَهَا عُمَرُ: مَا تَقُولِينَ، أَيَّتُهَا الْمَرْأَةُ؟ فَقَالَتْ: وَ اللَّهُ مَا غَشَيْتِي رَجُلٌ غَيْرُهُ، وَ مَا فَجَرْتُ، وَ إِنَّهُ لَابْنُهُ. وَ

كَانَ اسْمُ الرَّجُلِ الْهَيْتَمِ، فَقَالَ لَهَا عُمَرُ: أَوْ حَقُّ مَا يَقُولُ زَوْجُكَ؟ قَالَتْ: صَدَقَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ.

គាត់បានថា៖ "លោកអគប្រមុខរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអីយ ។ គេបានបញ្ជូនខ្ញុំទៅបំពេញមុខនាទី
យោធា លោកដឹងស្រាប់ហើយថាខ្ញុំបានមកជួបជុំគ្រួសារវិញប្រាំមួយខែហើយ ។ នាងយកកូនប្រុសនេះ
មកឲ្យខ្ញុំ ថាវាជាកូនរបស់ខ្ញុំ ។" អ៊ូម៉ារបានប្រាប់នាងថា៖ "តើនាងមានអ្វីនិយាយទេ?" នាងបានថា៖
"សូមស្រឡាចចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎^{عَل} ខ្ញុំមិនមានទំនាក់ទំនងជាមួយប្រុសណាក្រោកពីគាត់ទេ ។ ខ្ញុំមិនមែន
ស្រីចោកទាបទេ នេះគឺកូនប្រុសរបស់គាត់ ។" បុរសនោះឈ្មោះ អាល់-ហ្វៃស្ស៊ា ។ អ៊ូម៉ារបានសួរស្ត្រីនោះ
ថា៖ "ស្វាមីលោកស្រីនិយាយពិតទេ?" គាត់បានថា៖ "គាត់និយាយពិត លោកប្រមុខរបស់អ្នកមាន
សទ្ធាអីយ ។"

فَأَمَرَ بِهَا عُمَرُ أَنْ تُرْحَمَ، فَحَفَرَ لَهَا حَفِيرَةً، ثُمَّ أَدْخَلَهَا فِيهَا، فَبَلَغَ ذَلِكَ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَجَاءَ مُسْرِعًا، حَتَّى أَدْرَكَهَا، وَ أَخَذَ بِيَدِهَا،
فَسَأَلَهَا مِنَ الْحَفِيرَةِ، ثُمَّ قَالَ لِعُمَرَ: «ازْبَعْ عَلَى نَفْسِكَ، إِنَّهَا قَدْ صَدَقَتْ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ فِي كِتَابِهِ: ” وَ حَمْلُهُ وَ فَصَالُهُ ثَلَاثُونَ
شَهْرًا“، وَ قَالَ فِي الرِّضَاعِ: ” وَ الْوَالِدَاتُ يُرِضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ“ فَالْحَمْلُ وَ الرِّضَاعُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا، وَ هَذَا الْحُسَيْنُ وَ لِدَ لِسِتَّةِ
أَشْهُرٍ».

តែអ៊ូម៉ារបានបញ្ជាឲ្យគាត់ទទួលទណ្ឌកម្មចោលដុំថ្ម ។ គេបានដឹករណ្តៅ បានដាក់គាត់ទៅក្នុងរណ្តៅ
នោះ ។ ដំណឹងនេះបានឮទៅដល់អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានរត់ទៅរកស្ត្រីនោះ ចាប់ដៃគាត់ទាញ
ចេញពីក្នុងរណ្តៅ ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} សួរអ៊ូម៉ារថា៖ "កាតព្វកិច្ចបួននៅលើខ្លួនលោក (ពោលគឺ ត្រូវតែ
មានសាក្សីបួននាក់ជាចាំបាច់) ស្ត្រីរូបនេះនិយាយពិត ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{عَل}មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖
[៤៦:១៥] ការពេញគ្នាពោះនិងការផ្តាច់ដោះគេមានរយៈពេលសាមសិបខែ ។ ព្រះអង្គ^{عَل}មានព្រះរាជ
បន្ទូលអំពីការផ្តាច់ដោះថា៖ [២:២៣៣] បណ្តាស្រីជាម្តាយត្រូវឲ្យកូនៗខ្លួនបោដោះគ្រប់ពីរខួបបរិបូរ ។
ដូច្នេះពេលពោះនិងពេលផ្តាច់ដោះគឺសាមសិបខែ នេះគឺអាល់-ហ្វៃស្ស៊ា^{صلوات الله عليه والسلام} កូនប្រុស^{صلوات الله عليه والسلام} ក្រោយ
ប្រាំមួយខែ ។"

فَعِنْدَهَا قَالَ عُمَرُ: لَوْ لَا عَلِيٌّ لَهْلَكَ عُمَرُ. ** (تأويل الآيات جزء ٢ صَفْحَة ٥٨١ حَدِيث ٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ :
صَفْحَة : ٤٢)

(تأويل الآيات 2: 6/581) "បើមិនមានអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ អ៊ូម៉ារស្លាប់ ។"

***

السَّبِيحُ فِي (التَّهْدِيْبِ): بِإِسْنَادِهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ فَضَّالٍ، عَنْ أَحْمَدَ وَ مُحَمَّدِ ابْنِي الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِمَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عُمَرَ الْحَلْبِيِّ،
عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «سَأَلَهُ أَبِي وَ أَنَا حَاضِرٌ، عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ” حَتَّى إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ“
قَالَ: «الإِحْتِلَامُ فَقَالَ: «يَحْتَلِمُ فِي سِتِّ عَشْرَةَ وَ سَبْعَ عَشْرَةَ سَنَةً وَ نَحْوَهَا». ** (التهديب جزء ٩ صَفْحَة ١٨٢ حَدِيث ٦ ، البرهان
في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٤٢)

[...] អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ បឺន ស៊ីណានបានរាយការណ៍តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថាឪពុកខ្ញុំ

បានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំបាននៅទីនោះដែរ អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَّ [៤៦:១៥] លុះគេបានដល់ មជ្ឈិមវ័យ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "យល់សប្តិទទឹក ។ គេយល់សប្តិទទឹកដល់អាយុដប់ប្រាំមួយ ឬ ដប់ប្រាំពីរឆ្នាំ ឬប្រហាក់ប្រហែលនោះ ។" (التهذيب :9 /182 /6)

***

الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَسْبَاطٍ قَالَ رَأَيْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عليه السلام) وَ قَدْ حَرَجَ عَلَيَّ فَأَخَذْتُ النَّظَرَ إِلَيْهِ وَ جَعَلْتُ أَنْظُرُ إِلَى رَأْسِهِ وَ رَجُلَيْهِ لِأَصِفَ قَامَتَهُ لِأَصْحَابِنَا بِمِصْرَ فَبِينَا أَنَا كَذَلِكَ حَتَّى فَعَدَ فَقَالَ يَا عَلِيُّ إِنَّ اللَّهَ اخْتَجَّ فِي الْإِمَامَةِ بِمِثْلِ مَا اخْتَجَّ بِهِ فِي النَّبُوءَةِ فَقَالَ " وَ آتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا * وَ لَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ * وَ بَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً " فَقَدْ يَجُوزُ أَنْ يُؤْتَى الْحِكْمَةَ وَ هُوَ صَبِيٌّ وَ يَجُوزُ أَنْ يُؤْتَاهَا وَ هُوَ ابْنُ أَرْبَعِينَ سَنَةً. (الكافي جزء ١ صَفْحَة ٣٨٤)

អាល់-ហ្វៃសន៍ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូរាយការណ៍តមកពី មូហ្គាឡា ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ តមកពី អាល្លី ប៊ិន អាល់បាតូ ដែលមានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានឃើញ អាចិ យ៉ាកូប صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានចេញមកជួបខ្ញុំ ។ ខ្ញុំបាន សម្លឹងមើលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ពីក្បាលដល់ចុងជើង ទាល់តែអាចថ្លែងរៀបរាប់អំពីលក្ខណៈព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឲ្យ មិត្តយើងនៅឯអេស៊ីបត៍ជ្រាបបាន ។ ពេលខ្ញុំកំពុងធ្វើបែបនេះ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អង្គុយចុះ មានវចនៈថា៖ "អាល្លីអីយ អស់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَّ ចែងអះអាងអំពីអ៊ីម៉ាម៉ាសុស្រដៀងព្រះអង្គ وَعَلَّ ចែងអះអាងអំពីមុខតំណែង សាស្តាដែរ ថា៖ [១៩:១២] យើងបានប្រទានឲ្យគេនូវបញ្ញាបារមីតាំងពីគេនៅក្នុងកុមារវ័យម្ល៉េះ [១២:២២] លុះគេមានវ័យកំលោះ [៤៦:១៥] លុះគេបានដល់មជ្ឈិមវ័យ បានអាយុសែសិបឆ្នាំ ។ គេ អនុញ្ញាតឲ្យគេ عليه السلام មាននូវបញ្ញាបារមីតាំងពីគេ عليه السلام នៅក្មេងវ័យម្ល៉េះ ឬព្រះអង្គ وَعَلَّ អនុញ្ញាតឲ្យគេ عليه السلام មានបញ្ញាបារមីពេលគេ عليه السلام ជាបុរសអាយុសែសិបឆ្នាំ ។" (الكافي :1 /384 /7)

وَالَّذِي قَالَ لَوْلَايَهِ أَفِّ لَكُمْ أَعْدَانِي أَنْ أُحْرَجَ وَقَدْ خَلَّتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَعِثَانِ اللَّهَ وَيَلِكُ ءَامِنٌ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٧﴾

១៧. បុគ្គលដែលនិយាយដាក់ឪពុកម្តាយខ្លួនថា៖ "ថ្វីយ លោកទាំងពីរគំរាមខ្ញុំថាគេនឹងឲ្យខ្ញុំចេញពីក្នុង ផ្ទះរួចរិញ ថ្វីបើមានមនុស្សច្រើនជំនាន់បានកន្លងផុតទៅមុនខ្ញុំហើយនោះឬ ?" គេទាំងពីរបាន អង្វរសូមជំនួយពីអស់ឡោះហ្ន៎ថា៖ "វិនាសធ្លាក់លើកូន ។ ចូរកូនមានសទ្ធា ។ ពិតណាស់ ពាក្យ សន្យារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ជាពាក្យពិត ។" តែគេថា៖ "នេះគ្រាន់តែជារឿងនិទានរបស់ជនមុនៗ ទេ ។"

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمِّرٍ فَذَ خَلَّتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿١٨﴾

១៨. ជនទាំងនោះ ព្រះរាជបន្ទូល[ដាក់ទណ្ឌកម្ម]បានទៅជាពិតលើពួកគេ ក្នុងសហគមន៍យ៉ូនិនិង មនុស្សដែលបានកន្លងផុតទៅហើយមុនពួកគេ ។ ពួកគេជាជនវិនាស ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ១៧-១៨

علي بن إبراهيم، قوله تعالى: وَ الَّذِي قَالَ لَوْلَايَهِ أَفِّ لَكُمْ أَعْدَانِي أَنْ أُحْرَجَ وَ قَدْ خَلَّتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي، الآية قال: نزلت في عبد الرحمن بن أبي بكر. * (تفسير القمّي جزء ٢ صَفْحَة ٢٩٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٤٣)

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ័ហ្គីមបានថា [៤៦:១៧] បុគ្គលដែលនិយាយដាក់ឱពុកម្តាយខ្លួនថា៖ "ថ្វីយ លោកទាំងពីរ គំរាមខ្ញុំថាគេនឹងឲ្យខ្ញុំចេញពីក្នុងផ្ទះ]មកវិញ ថ្វីបើមានមនុស្សច្រើនជំនាន់បានកន្លងផុតទៅមុនខ្ញុំហើយ នោះឬ?" អាយ៉ាស្តនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពី អាប់ខុលពោះហ្គីម៉ាន ប៊ិន អាហ្វិ បាការ ។ (297 :2 297 :2) (تفسير القمي)

***

ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: حَدَّثَنِي الْعَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي الْحَسَنُ بْنُ سَهْلٍ، بِإِسْنَادٍ رَفَعَهُ إِلَى جَابِرِ بْنِ يَرِيدٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: أَتَبَعَ جَلَّ ذِكْرُهُ مَدْحَ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) بِدَمِّ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ، قَالَ جَابِرُ بْنُ يَرِيدٍ، فَذَكَرْتُ هَذَا الْحَدِيثَ لِأَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَا جَابِرُ، وَاللَّهِ لَوْ سَبَقَتِ الدَّعْوَةُ مِنَ الْحُسَيْنِ: وَ أَصْلَحَ لِي دُرَيْبِي، كَانُوا ذُرِّيَّتَهُ كُلُّهُمْ أَئِمَّةً طَاهِرِينَ وَ لَكِنْ سَبَقَتِ الدَّعْوَةُ: «وَ أَصْلَحَ لِي فِي دُرَيْبِي»، فَمِنْهُمْ الْأَئِمَّةُ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) وَاحِدًا وَفَوَاحِدًا، ثَبَّتَ اللَّهُ بِهِنَّ حُجَّتَهُ».

[...] យ៉ាបៀរ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្គីបានថា អល់ឡោះហ្គី ព្រះជាទីរលឹកដ៏មហាខ្លាំងពូកែ បន្តការ សរសើរអាល-ហ្គីសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដោយការកាត់ទោស អាប់ខុលពោះហ្គីម៉ាន ប៊ិន អាហ្វិ បាការ ។ យ៉ាបៀរ ប៊ិន យ៉ាស្តីដូបានថាខ្ញុំបានលើកយកហ្វាត្វាខ្លះនេះមកប្រាប់ អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "យ៉ាបៀរអើយ សូមស្តាប់ចំពោះអល់ឡោះហ្គី ^{رحل} បើអាល-ហ្គីសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រកាសដោយផ្តើមថា៖ "សូមព្រះអង្គមេត្តាកែតម្រូវបណ្តាកូនចៅទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឲ្យទូលព្រះ បង្គំជាខ្ញុំផង" បណ្តាកូនចៅទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងទៅជាព្រះសន្តម្តីមុំបពិត្រ ^{عليهم السلام} ។ តែព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រកាសដោយផ្តើមថា៖ "[៤៦:១៥] សូមព្រះអង្គមេត្តាកែតម្រូវឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង រឿង បណ្តាកូនចៅទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ" ដូច្នោះនៅក្នុងចំណោមបណ្តាកូនចៅអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាននូវព្រះសន្តម្តីមុំ បពិត្រ ^{عليهم السلام} ម្តងមួយៗ ។ អល់ឡោះហ្គី ^{رحل} តាំងព្រះទទ្ធករណៈរបស់ព្រះអង្គ ^{رحل} នៅលើព្រះអង្គទាំងអស់ នេះ ^{عليهم السلام} ។"

قَالَ مُؤَلَّفُ الْكِتَابِ: أُنْتَرَى إِلَى أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، لَمَّا عَرَّضَ عَلَيْهِ جَابِرُ الْحَدِيثَ، كَيْفَ انْتَقَلَ إِلَى ذِكْرِ مَا فِي الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ لَمْ يَذْكُرْ أَنَّ الْآيَةَ نَزَلَتْ فِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ، بَلْ أَعْرَضَ عَنْهُ إِلَى ذِكْرِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ).** (تفسير القمي جزء ٢ صَفْحَةَ ٢٩٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَةَ : ٤٣)

លោកអ្នកចងក្រងសាត្រាមានប្រសាសន៍ថា៖ "កាលយ៉ាបៀរបានលើកយកហ្វាត្វាខ្លះនេះមកទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តើលោកបានឃើញ អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} យ៉ាងម៉េចទេ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បែរទៅនិយាយអំពី អាល-ហ្គីសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនលើកឡើងទេថាអាយ៉ាស្តនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពី អាប់ខុលពោះហ្គីម៉ាន ប៊ិន អាហ្វិ បាការ ។ តែព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បែរចេញពីរឿងនេះ ទៅនិយាយរឿងអាល-ហ្គីសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (تفسير القمي 2: 297)

***

و في (كشف البيان): الآية نزلت في عبد الرحمن بن أبي بكر، و قيل: في أبيه قبل إسلامه.** (نهج البيان ٣: ٢٦٤ «مخطوط»، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَةَ : ٤٤)

មានចែងនៅក្នុងសាត្រា កាស្តាហ្វូ អាល-បាយ៉ាន ថា៖ "អាយ៉ាស្តនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពី អាប់ខុល-ពោះហ្គីម៉ាន ប៊ិន អាហ្វិ បាការ និងអំពីឪពុកគាត់មុនចូលសាសនាអ៊ីស្លាម ។"

(نهج البيان 3: 264, « مخطوط »)

وَلِكُلِّ دَرَجَتٍ مِمَّا عَمِلُوا وَلِيُؤْفِقَهُمْ أَعْمَلَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٩﴾

១៩. លំដាប់ថ្នាក់ទាំងអស់សមតាមអំពើដែលខ្លួនបានសាង ។ ព្រះអង្គនឹងតបស្នងសងទង្វើពួកគេ យ៉ាងគ្រប់គ្រាន់ ។ ពួកគេនឹងពុំរងអំពើអយុត្តិធម៌ទេ ។

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَدَّبْتُمْ طَيْبَتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْرَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿٢٠﴾

២០. ថ្ងៃដែលពួកបដិសេធសទ្ធាត្រូវបង្ហាញខ្លួនចំពោះភ្លើង [គេនឹងប្រាប់ថា៖] "ពួកអ្នកបានបង្កើន បង្ហោចរបស់ល្អរបស់ពួកអ្នកកាលនៅឯឋានលោក ពួកអ្នកត្រេកត្រអាលនឹងប្រការនេះ ។ ថ្ងៃនេះ គេនឹងតបស្នងសងពួកអ្នកដោយទណ្ឌកម្មទាបថោក ព្រោះពួកអ្នកធ្លាប់ក្រអឺតបូកធំនៅលើផែនដី ដោយគ្មានសិទ្ធិ និងព្រោះតែពួកអ្នកបានប្រព្រឹត្តបំពានបំពាន ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៩-២០

المفيد في (أعماله): قال: أخبرني أبو الحسن علي بن بلال المهلبي، قال: حدثنا عبد الله بن راشد الأصفهاني، قال: حدثنا إبراهيم بن محمد الثقفي، قال: أخبرنا أحمد بن سمر، قال: حدثنا عبد الله بن ميمون المكي مؤلفي بني مخزوم، عن جعفر الصادق بن محمد الباقر، عن أبيه (عليهما السلام): «أن أمير المؤمنين علي بن أبي طالب (عليه السلام) أتى بحبيص، فأبى أن يأكل، فقالوا له: أئحرمه؟ قال: لا، و لكني أحشى أن تتوق إليه نفسي فأطلبه» ثم تلا هذه الآية: «أذهبتم طيباتكم في حياتكم الدنيا واستمتعتم بها». * (أمالى المفيد صفحة ١٣٤ حديث ٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفحة ٤٤)

យុត្តិក្យ អាល-ស្វ័ន្ទិក្យ វិស មូហ្មាម៉ាដ្ឋ អាល-បាត្យោរ មានវចនៈតមកពីព្រះបិតា ព្រះអង្គ ថា៖ "គេបានលើកបង្អែមមួយបានដែលហៅថា ខ្ញុំបីស្វ មកឲ្យអាមីរុល-មុមិនីន អុលី វិស អាហ្វិ គ្រីលីប ។ ព្រះអង្គ បានបដិសេធមិនសោយវាទេ ។ គេបានទូលព្រះអង្គ ថា៖ "ព្រះអង្គ ត្រូវហាមមែនទេ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ទេ តែខ្ញុំ ខ្លាចតែចង់ហូបវាខ្លាំង ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ បានសូត្រអាយ៉ាស្ត [៤៦:២០] "ពួកអ្នកបានបង្កើនបង្ហោចរបស់ល្អរបស់ពួកអ្នក កាលនៅឯឋានលោកពួកអ្នកត្រេកត្រអាលនឹងប្រការនេះ ។" (2/134) (المفيد)

***

وَ فِي حَجْرٍ عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَنَّهُ مَدَّ يَدَهُ إِلَيْهِ ثُمَّ قَبَضَهَا، فَقِيلَ لَهُ فِي ذَلِكَ، فَقَالَ: ذَكَرْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ لَمْ يَأْكُلْهُ قَطُّ، فَكَرِهْتُ أَنْ أَكُلَهُ». * (المناب جزء ٢ صفحة ٩٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صفحة ٤٥)

សេចក្តីវាយការណ៍មកពី អាល-ស្វ័ន្ទិក្យ បានឲ្យដឹងថា ព្រះអង្គ (អុលី) បានលូកដៃទៅ រកម្ហូបតែបានដៃមកវិញ ។ គេបានសូរព្រះអង្គ អំពីរឿងនេះ ។ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ នឹកឃើញវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ព្រះអង្គ មិនសោយវាបន្តិចឡើយ ។ ដូច្នេះខ្ញុំ មិនចង់បរិភោគវា ទេ ។" (2: 99) (المناب)

***

* وَ رَوَى مُحَمَّدُ بْنُ قَيْسٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: «وَاللَّهِ إِنْ كَانَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَيَأْكُلُ أَكْلَةَ الْعَبْدِ، وَ يَجْلِسُ جَلْسَةَ الْعَبْدِ، وَ إِنَّهُ كَانَ لَيَشْتَرِي الْقَمِيصَيْنِ فَيُحَيِّرُ عَلَامَهُمْ خَيْرَهُمَا، ثُمَّ يَلْبَسُ الْأَخْرَ، فَإِذَا جَارَ أَصَابِعُهُ قَطَعَهُ، وَ إِذَا جَارَ كَعْبُهُ حَذَفَهُ،

* មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន កូយ័ស្ត្របានរាយការណ៍តមកពី អាឡិ យ៉ាក្កហ្វា អាល់-បាក្វិរ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថាៈ "សូមស្តាប់ចំពោះអល់ឡោះហ្វ្លិ ^{عجل} អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} រមែងតែបរិភោគអាហារបាវ (ពោលគឺបរិភោគសាមញ្ញដូចខ្ញុំអល់ឡោះហ្វ្លិ ^{عجل} ទូទៅ) អង្គុយដោយរបៀបអង្គុយរបស់បាវ ។ បើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទិញអាវពីរ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} រើសយកអាវល្អជាងគេទៅអ្នកបម្រើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ពាក់អាវមួយទៀត ។ បើវា (សំលៀកបំពាក់) រែងហួសម្រាមដៃព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} កាត់វា ។ បើវា រែងហួសកែងជើងព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} យកវាចេញ ។

وَ لَقَدْ وُفِّيَ حَمْسَ سِنِينَ مَا وَضَعَ آجُرَةً عَلَى آجُرَةٍ، وَ لَا لَبَنَةً عَلَى لَبَنَةٍ وَ لَا أَوْرَثَ بَيْضَاءَ وَ لَا حُمْرَاءَ، وَ إِنْ كَانَ لَيُطْعِمُ النَّاسَ حُبْرَ الْبُرِّ وَ اللَّحْمَ وَ يَنْصَرِفُ إِلَى مَنْزِلِهِ يَأْكُلُ حُبْرَ الشَّعِيرِ وَ الرَّيْتِ وَ الْحَلَّ،

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសោយរាជ្យប្រាំឆ្នាំ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនយកប្រាក់ខែលើប្រាក់ខែទេ (ពោលគឺ មិនតម្លើងប្រាក់ខែខ្លួនឯង ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនសាងសង់អគារលើអគារទេ (មិនធ្វើផ្ទះខ្លួនឯង ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្តីមម្លៃទេ) ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនស្នងកេរដំណែលសោះ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} រមែងតែផ្គត់ផ្គង់អាហារដល់ប្រជារាស្ត្រដោយបាយ (នំបាំងធ្វើអំពីស្រូវសាលី) និងសាច់ ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ត្រឡប់ទៅបរិភោគបាយឯផ្ទះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលធ្វើអំពីស្រូវស្រងែ (គឺនំបាំងស្រូវស្រងែ) ជាមួយប្រេងនិងទឹកខ្មេះ ។

وَ مَا وَرَدَ عَلَيْهِ أَمْرَانِ كِلَاهُمَا لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ رِضًا إِلَّا أَحَدًا بِأَشَدِّهِمَا عَلَى بَدَنِهِ، وَ لَقَدْ أَعْتَقَ أَلْفَ مَمْلُوكٍ مِنْ كَدِّ يَمِينِهِ، تَرَبَّتْ مِنْهُ يَدَاهُ وَ عَرِقَ فِيهِ وَجْهُهُ، وَ مَا أَطَاقَ عَمَلُهُ أَحَدًا مِنَ النَّاسِ،

បើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រទះបញ្ហាពីរ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជ្រើសយកបញ្ហាដែលពិបាកជាងគេដាក់ខ្លួន ដើម្បីអល់ឡោះហ្វ្លិ ^{عجل} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានដោះលែងទាសៈទាសិរាប់ពាន់នាក់ដោយដៃព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដកដៃពីប្រការនេះ (មិនយកគេមកធ្វើទាសៈរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ) ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បែកញើសលើថ្ងាស ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនដាក់បន្ទុកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទៅលើប្រជារាស្ត្រណាម្នាក់ទេ ។

وَ إِنْ كَانَ لَيُصَلِّي فِي الْيَوْمِ وَ اللَّيْلَةِ أَلْفَ رُكْعَةٍ، وَ إِنْ كَانَ أَقْرَبَ النَّاسِ شَبَهًا بِهِ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، وَ مَا أَطَاقَ عَمَلُهُ أَحَدًا مِنَ النَّاسِ بَعْدَهُ».

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្លៀកពាក់មួយពាន់រ៉ក់ មួយថ្ងៃមួយយប់ ។ បុគ្គលដែលស្រដៀងព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាងគេ ក្នុងចំណោមប្រជារាស្ត្រគឺ អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាល់-ហ្វ្លិសនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនដាក់បន្ទុកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទៅលើប្រជារាស្ត្រណាម្នាក់ទេ អត់ពីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។

ثُمَّ إِنَّهُ اسْتَهَرَ فِي الرِّوَايَةِ أَنَّهُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، لَمَّا دَخَلَ عَلَى الْعَلَاءِ بْنِ زَيْدٍ بِأَبْصَرَةٍ يَعُودُهُ. قَالَ لَهُ الْعَلَاءُ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، أَشْكُو إِلَيْكَ أَخِي عَاصِمَ بْنَ زَيْدٍ لَيْسَ الْعِبَاءَةَ، وَتَحَلَّى مِنَ الدُّنْيَا.

[លោកអ្នកអធិប្បាយថា៖] "បន្ទាប់មក គេដឹងច្បាស់នៅក្នុងសេចក្តីរាយការណ៍ថា កាលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ទៅ អាស់-បាស្រ័យវិញ្ញាណកថា ទៅសម្តែងមរណទុក្ខចំពោះ អាស់-អុឡាអ៊ី ប៊ិន ស៊ីយ៉ាដូ ។ អាស់-អុឡាអ៊ី ប៊ិន ស៊ីយ៉ាដូ បានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام}អើយ ទូលបង្គំចង់ប្តឹងព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}អំពី អុស្រ័យ ប៊ិន ស៊ីយ៉ាដូ ប្អូនប្រុសទូលបង្គំ ។ គេចង់តែពាក់អាវវែង ដកខ្លួនពីមនុស្ស ។"

فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «عَلَيَّ بِهِ». فَلَمَّا جَاءَهُ، قَالَ: «يَا عُذَيْبُ نَفْسِيهِ، لَقَدْ اسْتَهَمَ بِكَ الْحَبِيثُ، أَمَا رَحِمْتَ أَهْلَكَ وَوَلَدَكَ، أ تَرَى، اللَّهُ أَحَلَّ لَكَ الطَّيِّبَاتِ وَهُوَ يَكْرَهُ أَنْ تَأْخُذَهَا! أَنْتَ أَهْوَنُ عَلَى اللَّهِ مِنْ ذَلِكَ».

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចូរនាំគេមកជួបខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" ពេលគាត់មកដល់ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលប្រឆាំងខ្លួនឯងអើយ បុគ្គលអប្រិយ (អ៊ីប្លីស^{عليه السلام}) ចាប់ខ្លួនលោក ។ លោកមិនអាណិតប្រពន្ធនិងកូន លោកទេ ? លោកគិតថាអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} អនុញ្ញាតឲ្យលោកមានរបស់ល្អ តែព្រះអង្គ^{عليه السلام} មិនពេញចិត្តទេបើ លោកយករបស់ល្អនោះ ? លោកងាយជាងប្រការនេះសម្រាប់អស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} ។"

قَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، هَذَا أَنْتَ فِي حُشُونَةٍ مَلْبَسِكَ وَجُشُونَةٍ مَا كَلِمِكَ،

គាត់បានទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ នេះគឺព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} (នៅត្រង់នេះ) ដែលស្លៀកពាក់ គគ្រាត បរិភោគក្រៀមក្រោះ ។"

قَالَ: «وَيَحْكُ إِلَيَّ لَسْتُ كَأَنْتَ، إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى فَرَضَ عَلَى أُمَّةِ الْحَقِّ أَنْ يُقَدِّرُوا أَنْفُسَهُمْ بِضَعْفَةِ النَّاسِ كَيْلًا يَتَّبِعَ بِالْفَقِيرِ فَقْرُهُ».** (مجمع البيان جزء ٩ صَفْحَة ١٣٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٤٦)

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អបមង្គលលើលោក ! ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនដូចលោកទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} ដាក់ព្រះ រាជបញ្ជាលើយើង^{عليهم السلام} ព្រះសន្តតិមុន្នៗ^{عليهم السلام} ឲ្យចេះលត់ដំខ្លួនឲ្យដូចប្រជាពលរដ្ឋខ្សោយជាងគេដើម្បី នឹងឲ្យបុគ្គលក្រីក្រអាចសម្រួលខ្លួនទៅតាមសេចក្តីក្រីក្រ ។" (مجمع البيان 9 : 133)

***

* الطَّبْرَسِيُّ: فِي الْحَدِيثِ أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ قَالَ: اسْتَأْذَنْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَدَخَلْتُ عَلَيْهِ فِي مَشْرَبَةٍ مُمِ إِبْرَاهِيمَ، وَ إِنَّهُ لَمُضْطَجِعٌ عَلَى حَصْفَةٍ، وَ أَنَّ بَعْضَهُ عَلَى التُّرَابِ، وَ تَحْتَ رَأْسِهِ وَسَادَةٌ مَحْشُورَةٌ لِيَفَا، فَسَلَّمْتُ عَلَيْهِ ثُمَّ جَلَسْتُ، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَنْتَ نَبِيُّ اللَّهِ وَ صَفْوَتُهُ وَ خَيْرُهُ مِنْ خَلْقِهِ، وَ كَسْرِي وَ قَيْصَرٌ عَلَى سُرُرِ الذَّهَبِ وَ فُرْشِ الدِّيَبَاجِ وَ الْحَرِيرِ!

* អាស់-តូបរីស៊ី រាយការណ៍នៅក្នុងហ្វាត្វាខ្លីស្រួលថា អ៊ីម៉ាម ប៊ិន អាស់-ខុត្តតូបបានថា៖ "ខ្ញុំសូមអនុញ្ញាតចូល ជួបរស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} បានចូលទៅជួបព្រះអង្គ^{عليه السلام} ក្នុងបន្ទប់មាតារបស់អ៊ីបរហ្ន៎^{عليه السلام} ព្រះអង្គ^{عليه السلام} លើស្លឹកត្នោត (ដើមលម្អើ) មួយបែកនៃខ្លួនព្រះអង្គ^{عليه السلام} នៅលើដី ក្រោមព្រះសិរព្រះអង្គ^{عليه السلام} មានខ្នើយ កើយញាត់សរសៃរុក្ខជាតិ ។ ខ្ញុំបានគំនាប់ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ហើយបានអង្គុយចុះ ។ ខ្ញុំបានទូលថា៖

"វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم អើយ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ជាព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم របស់អល់ឡោះហ្ន៎ وجل ប្រកបដោយព្រះគុណសម្បត្តិរបស់ព្រះអង្គ وجل ប្រសើរលើសសត្វលោកទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ وجل ។ ស្តេចគីសរី (ស្តេចដែនដីប៉ែរ្ស៊ី Persia) និងស្តេចកូយស្សារ (ស្តេចរូម Caesar) នៅលើត្រៃមាសលើពួកធ្វើអំពីសារបាប់និងសូត្រ ។"

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «أَوْلَيْكَ قَوْمٌ عَجَلَتْ طَبَائِثُهُمْ، وَ هِيَ وَشِبْكُهُ الْإِنْقِطَاعُ، وَإِنَّمَا أُحْرِثَ لَنَا طَبَائِثُنَا». ** (مجمع البيان جُزء ٩ صَفْحَة ١٣٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٤٥)

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ពួកគេនៅក្នុងចំណោមជនដែលត្រូវគេធ្វើឲ្យរបស់ល្អបរិសុទ្ធហូសទៅមុន (គឺឆាប់អស់) របស់ល្អបរិសុទ្ធនោះជិតផុតអស់ហើយ ។ តែរបស់ល្អបរិសុទ្ធរបស់យើង عليهم السلام ត្រូវគេពន្យារពេលទុកឲ្យយើង عليهم السلام (ហើយនឹងមានជានិច្ចឥតអវសាននៅពេលខាងមុខ) ។"

(مجمع البيان 9 : 133)

وَإِذْ ذُكِرُوا بِالْأَحْقَافِ وَقَدِ خَلَّتِ التُّدْرُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمَنْ خَلْفَهُ إِلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٦﴾

២១. ចូរអ្នកថ្លែងអំពីបងប្អូនម្នាក់របស់ពួកអ្នកដូច កាលគេបានដាស់តឿនបងប្អូនរួមជាតិរបស់គេនៅឯអាស្រ័យ-អាស្រ័យ (តំបន់វាលខ្សាច់) ។ ធ្លាប់មានបណ្តាអ្នកដាស់តឿនហើយកាលពីមុនគេនិងក្រោយគេ [ថា៖] "ចូរអស់លោកកុំធ្វើសក្តារៈអ្វីក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎ ។ ការពិត ខ្ញុំខ្លាចតែអស់លោកមានទណ្ឌកម្មនៃថ្ងៃសម្បើមមួយ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាត៍ ២១

قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، قَالَ: أَمَرَ الْمُعْتَصِمُ أَنْ يُحْفَرَ بِالْبَطَائِيَةِ بَرْزًا، فَحَفَرُوا ثَلَاثِمِائَةَ قَامَةٍ، فَلَمْ يَظْهَرَ الْمَاءُ، فَتَرَكَهُ وَ لَمْ يُحْفَرُهُ، فَلَمَّا وُجِدَ الْمُتَوَكَّلُ أَمَرَ أَنْ يُحْفَرَ ذَلِكَ أَبَدًا حَتَّى يَظْهَرَ الْمَاءُ، فَحَفَرُوا حَتَّى وَضَعُوا فِي كُلِّ مِائَةِ قَامَةٍ بَكَرَةً، حَتَّى انْتَهَوْا إِلَى صَحْرَةٍ، فَضَرَبُوهَا بِالْمِعْوَلِ فَانْكَسَرَتْ، فَخَرَجَ عَلَيْهِمْ مِنْهَا رِيحٌ بَارِدَةٌ، فَمَاتَ مَنْ كَانَ يَفْرُبُهَا، فَأَحْبَرُوا الْمُتَوَكَّلَ بِذَلِكَ، فَلَمْ يَعْلَمْ مَا ذَاكَ، فَقَالُوا: سَلِ ابْنَ الرِّضَا عَنْ ذَلِكَ، وَ هُوَ أَبُو الْحُسَيْنِ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ الْعَسْكَرِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَكَتَبَ إِلَيْهِ يَسْأَلُهُ عَنْ ذَلِكَ، فَقَالَ أَبُو الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «تِلْكَ بِلَادُ الْأَحْقَافِ، وَ هُمْ قَوْمٌ عَادٍ، الَّذِينَ أَهْلَكَهُمُ اللَّهُ بِالرِّيحِ الصَّرْصَرِ». ** (تفسير القمّي جُزء ٢ صَفْحَة ٢٩٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٤٦)

លោក [អ្នកលី ប៊ិន អ៊ីបរីហ្វីម] បានថាឪពុកខ្ញុំបានប្រាប់ខ្ញុំថា អាស្រ័យ-មុតាភីលបានបញ្ជាឲ្យដឹកអណ្តូងទឹកនៅឯ អាស្រ័យ-បាត្រីនីយ៉ាស្ត ។ ពួកគេបានដឹកដល់ជម្រៅបីរយជំហរ តែនៅតែមិនឃើញមានទឹកទេ ។ ពួកគេក៏បានទុកចោល លែងដឹកទៀត ។ លុះ អាស្រ័យ-មុតាភីល បានឡើងកាន់អំណាច គាត់បានចេញបញ្ជាឲ្យដឹកតទៅទៀតលុះត្រាតែបានឃើញទឹក ។ ពួកគេក៏បានដឹកមួយរយជំហរទៀត លុះដល់ថ្ម ។ ពួកគេបានវាយបំបែកថ្មនោះដោយចបត្រសេះលុះបែក ។ ខ្យល់ត្រជាក់ចេញពីដុំថ្មនោះ សម្លាប់មនុស្សដែលនៅក្បែរដុំថ្មនោះ ។ ពួកគេបានប្រាប់ អាស្រ័យ-មុតាភីល ឲ្យដឹងរឿងនេះតែ អាស្រ័យ-មុតាភីលមិនស្គាល់មូលហេតុទេ ។ អាស្រ័យ-មុតាភីល បានសួរ អាស្រ័យ-រីដ្វី صلوات اللہ علیہ والسلا អំពីរឿងនេះ ។" ព្រះអង្គ

صلوات الله عليه والسلا... 1 ពួកគេក៏បាន
សរសេរសំបុត្រទៅព្រះអង្គ... 1 ពួកគេជាប្រជាជាតិមួយដែលអស់ឡោះហ្ន៎... 1
(تفسير القمي : 298)

***

* عَنْهُ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ ابْنِ مَجْبُوبٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ عَنْ مَعْرُوفِ بْنِ حَرْبُودَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ لِلَّهِ عَزَّ وَ
جَلَّ رِيَّاحَ رَحْمَةٍ وَ رِيَّاحَ عَذَابٍ فَإِنْ شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ الْعَذَابَ مِنَ الرِّيَّاحِ رَحْمَةً فَعَلَّ قَالَ وَ لَنْ يَجْعَلَ الرَّحْمَةَ مِنَ الرِّيَّاحِ عَذَابًا

* [...] អាហ្ន៎ យ៉ាក្នុងហ្ន៎ មានវចនៈថាៈ "អស់ឡោះហ្ន៎ មានខ្យល់ព្រះមេត្តានិងខ្យល់ទណ្ឌកម្ម ។ ដូច្នេះ
បើព្រះអង្គ ចង់ធ្វើឲ្យខ្យល់ទណ្ឌកម្មក្លាយទៅជាខ្យល់ព្រះមេត្តា ព្រះអង្គ នឹងធ្វើដូច្នោះ ។ តែព្រះ
អង្គ មិនដែលធ្វើឲ្យខ្យល់ព្រះមេត្តាទៅជាខ្យល់ទណ្ឌកម្មឡើយ ។"

قَالَ وَ ذَلِكَ أَنَّهُ لَمْ يَزَحَمْ قَوْمًا قَطُّ أَطَاعُوهُ وَ كَانَتْ طَاعَتُهُمْ إِيَّاهُ وَبِالْأَعْيُنِ الْإِ مِنْ بَعْدِ تَحْوِيلِهِمْ عَنْ طَاعَتِهِ

ព្រះអង្គ មានវចនៈថាៈ "មិនដែលមានឡើយដែលព្រះអង្គ មានព្រះធម៌មេត្តាចំពោះប្រជាជាតិណា
មួយដែលគោរពព្រះអង្គ ហើយការស្តាប់បង្គាប់របស់ពួកគេក្លាយទៅជាទុក្ខសោកសម្រាប់ពួកគេ
លើកលែងតែក្រោយពីពួកគេបានបែរចេញពីការស្តាប់បង្គាប់ ។"

قَالَ كَذَلِكَ فَعَلَّ بِقَوْمٍ يُؤْتَسَّرَ لِمَا آمَنُوا رَحْمَتَهُمُ اللَّهُ بَعْدَ مَا كَانَ قَدَّرَ عَلَيْهِمُ الْعَذَابَ وَ قَضَاهُ ثُمَّ تَدَارَكْتُهُمْ بِرَحْمَتِهِ فَجَعَلَ الْعَذَابَ الْمُنْذَرَّ
عَلَيْهِمْ رَحْمَةً فَصَرَفَهُ عَنْهُمْ وَ قَدْ أَنْزَلَهُ عَلَيْهِمْ وَ عَشِيْبُهُمْ وَ ذَلِكَ لِمَا آمَنُوا بِهِ وَ تَضَرَّعُوا إِلَيْهِ

ព្រះអង្គ មានវចនៈថាៈ "ព្រះអង្គ បានធ្វើបែបនេះចំពោះប្រជាជាតិរបស់យូស្វ៍ស... ។ កាលពួក
គេជឿ អស់ឡោះហ្ន៎ បានប្រទានព្រះធម៌មេត្តាមកលើពួកគេបន្ទាប់ពីបានដាក់បញ្ជាទណ្ឌកម្មមកលើ
ពួកគេ ។ ព្រះអង្គ បានសម្រេច ហើយបានហ៊ុមពួកគេនៅក្នុងព្រះធម៌មេត្តារបស់ព្រះអង្គ ។ ដូច្នេះ
ព្រះអង្គ បានធ្វើឲ្យព្រះទណ្ឌកម្មដែលតម្រូវលើពួកគេពីដើមនោះទៅជាព្រះធម៌មេត្តាវិញ ។ ព្រះអង្គ
បានបំបែរវាចេញពីពួកគេ កាលនោះវាបានចុះមកលើពួកគេ ឡោះមពីទ្វីពួកគេហើយ តែពួកគេបានទទួល
អង្វរព្រះអង្គ ។"

قَالَ وَ أَنَا الرِّيَّاحُ الْعَقِيمُ فَإِنَّهَا رِيَّاحُ عَذَابٍ لَا تُفْلِحُ شَيْئًا مِنَ الْأَرْحَامِ وَ لَا شَيْئًا مِنَ النَّبَاتِ وَ هِيَ رِيَّاحٌ تَخْرُجُ مِنْ تَحْتِ الْأَرْضِينَ السَّبْعِ وَ
مَا حَرَحَتْ مِنْهَا رِيَّاحٌ قَطُّ إِلَّا عَلَى قَوْمٍ عَادٍ حِينَ غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ فَأَمَرَ الْخُرَّانَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنْهَا عَلَى مِقْدَارِ سَعَةِ الْحَاتَمِ

ព្រះអង្គ មានវចនៈថាៈ "ចំណែកខ្យល់បង្កិនបង្ហោច (អាល់-អាត្តិម) វាគឺខ្យល់ព្រះទណ្ឌកម្ម ។ វា
មិនបង្កើតអ្វីក្នុងស្បូនឬក្នុងមេជីវិតឡើយ វាជាខ្យល់ដែលចេញមកពីផែនដីជាន់ទីប្រាំពីរ ។ មិនដែល
មានខ្យល់ណាចេញមកពីនេះទៅលើប្រជាជាតិណាមួយក្រៅពីប្រជាជាតិមួយឡើយ កាលអស់ឡោះហ្ន៎
ទ្រង់ព្រះពិរោធពួកគេ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ បានបញ្ជាបណ្តាអ្នកកាន់កាប់ខ្យល់នេះឲ្យយកចេញពីវានូវ
មួយបែកប៉ុនចិញ្ចៀន ។"

قَالَ فَعَثَّتْ عَلَى الْحَزَانِ فَخَرَجَ مِنْهَا عَلَى مِقْدَارِ مَنْخَرِ الثَّوْرِ تَعْبُطًا مِنْهَا عَلَى قَوْمِ عَادٍ قَالَ فَضَحَّ الْحَزَانُ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا إِتْنَا نَخَافُ أَنْ تُهْلِكَ مَنْ لَمْ يَعْصِكَ مِنْ خَلْقِكَ وَ عَمَّارِ بِلَادِكَ

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ខ្យល់នេះប្រទូសប្រឆាំងបណ្តាអ្នកកាន់កាប់វា ដូច្នោះមានចេញមកពីខ្យល់នោះនូវមួយប៉ែក[នៃខ្យល់]ប៉ុន្តែចម្រុះបាតោកំពុងតែកាចដែលក្រោធតួកអុដូ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ដូច្នោះបណ្តាអ្នកកាន់កាប់ខ្យល់នេះរម្ងិនទាំដាក់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} អំពីរឿងនេះថា៖ "ព្រះម្ចាស់ ^{عجل} អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ វាមិនស្តាប់បង្គាប់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទេ ។ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំខ្លាចតែវាកម្ទេចបណ្តាសត្វលោករបស់ព្រះអង្គ ^{عجل} ដែលមិនល្មើសព្រះបង្គាប់ព្រះអង្គ ^{عجل} ទេនោះ ដែលបានសាងសង់ព្រះនគរព្រះអង្គ ^{عجل} ។"

قَالَ فَبَعَثَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَيْهَا جِبْرِيْلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَاسْتَقْبَلَهَا بِخَاحِيَةٍ فَرَدَّهَا إِلَى مَوْضِعِهَا وَ قَالَ لَهَا أُخْرِجِي عَلَى مَا أُمِرْتِ بِهِ قَالَ فَخَرَجَتْ عَلَى مَا أُمِرْتِ بِهِ وَ أَهْلَكَتْ قَوْمَ عَادٍ وَ مَنْ كَانَ يَحْضُرُهُمْ . (الكافي جزء ٨ صُفْحَة ٩٢)

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} បានចាត់បញ្ជូនយ៉ូបរ៉អ៊ីល ^{عليه السلام} ទៅទប់ទល់ខ្យល់នោះដោយស្លាបទាំងពីររបស់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ហើយព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បាននាំវាមកកាន់កន្លែងវាវិញ ហើយប្រាប់វា៖ "ចូរអ្នកគេចចេញពីបណ្តាអ្នកដែលពុំជាប់ពាក់ព័ន្ធក្នុងបញ្ហាអ្នកនោះទេ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ខ្យល់នោះក៏បានគេចចេញពីបណ្តាអ្នកដែលមិនជាប់ពាក់ព័ន្ធក្នុងបញ្ហាវាទេ ហើយបានកម្ទេចប្រជាជាតិអុដូនិងបណ្តាអ្នកដែលនៅខាងពួកគេ (ដែលគាំទ្រពួកគេ) ។" (الكافي 8 : 92)

قَالُوا أَجِئْنَا لِنُفِكَنَا عَنْ ءَالِهَتِنَا فَإِنَّا بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٢﴾

២២. ពួកគេបានថា៖ "លោកមករកយើងដើម្បីបំបែរយើងចេញពីបណ្តាព្រះរបស់យើងមែនទេ ? ដូច្នោះចូរលោកនាំមកឲ្យយើងនូវអ្វីដែលលោកគាំរាយយើងនោះ បើលោកជាអ្នកត្រឹមត្រូវមែន ។"

قَالَ إِنَّمَا أَلِئْتُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ ء وَلَكِنِّي أَرْبُكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٢٣﴾

២៣. គេបានថា៖ "ការចេះដឹងនៅឯអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ខ្ញុំនាំមកឲ្យអស់លោកតែអ្វីដែលគេបានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំមកជាមួយនោះទេ ។ តែខ្ញុំឃើញថាអស់លោកជាប្រជាជាតិអវិជ្ជា ។"

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُّمْطَرُنَا بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٤﴾

២៤. ពេលពួកគេបានឃើញវា (គឺទណ្ឌកម្ម) ជាដុំពពកអណ្តែតមកកាន់ច្រកភ្នំពួកគេ ពួកគេថា៖ "នេះគឺពពកនាំទឹកភ្លៀងមកឲ្យយើង ។" "ទេ នេះគឺអ្វីដែលពួកអ្នកបង្ខំឲ្យឆាប់មកដល់ គឺខ្យល់ដែលមាននូវទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។"

تُدْمِرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَاصْبَحُوا لَا يَرَىٰ إِلَّا مَسَكِنُهُمْ ۚ كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٥﴾

២៥. វាបំផ្លិចបំផ្លាញសព្វសារពើតាមព្រះបញ្ជារបស់ព្រះម្ចាស់វា ។ ពួកគេបានក្លាយទៅជាពុំឃើញមានអ្វីក្រៅពីលំនៅដ្ឋានរបស់ពួកគេ ។ យើងតបស្នងសងជនក្រិដ្ឋដូចនេះឯង ។

وَلَقَدْ مَكَنَّا لَهُمْ فِيهَا مَكَنَّاكُمْ فِيهِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَرًا وَأَفْئِدَةً فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا

أَبْصَرُهُمْ وَلَا أَفْعِدْتُهُمْ مِّنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٢٦﴾

២៦. យើងបានឲ្យពួកគេមាននូវអំណាច យើងមិនបានឲ្យពួកអ្នកមានអំណាចនោះទេ ។ យើងឲ្យពួកគេមានត្រចៀក ភ្នែក បេះដូង ។ តែត្រចៀក ភ្នែក បេះដូងពួកគេមិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់ពួកគេឡើយ[ពេលត្រូវធ្វើទណ្ឌកម្ម] កាលពួកគេបានបដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។ អ្វីដែលពួកគេបានចំអកឲ្យនោះនឹងឡោមព័ទ្ធពួកគេ ។

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِّنَ الْفَرَىٰ وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾

២៧. យើងបានបំផ្លាញចោលស្រុកច្រើនដែលនៅជុំវិញពួកអ្នក យើងបានធ្វើឲ្យមានព្រះសញ្ញាផ្សេងៗដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេវិលត្រឡប់វិញ ។

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا ءَالِهَةً بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذَلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٨﴾

២៨. ហេតុអ្វីពួកដែលពួកគេបានយកជាព្រះក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎នោះមិនជួយពួកគេ ដើម្បីជាមធ្យោបាយចូលជិត[អល់ឡោះហ្ន៎] ? ផ្ទុយទៅវិញ ពួកវាបោះបង់ចោលពួកគេ ។ នោះគឺការភូតភររបស់ពួកគេអ្វីដែលពួកគេបានប្រឌិត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២២-២៨

1. علي بن إبراهيم: ثم حكى الله قوم عاد: قالوا أ جئنا لتأفكنا، أي تزيلنا بكذبك عما كان يعبد آبائنا: فأنا بما تعدنا، من العذاب إن كُنت من الصادقين، و كان نبيهم هود (عليه السلام)، و كانت بلادهم كثيرة الخير خصبة، فحبس الله عنهم المطر سبع سنين حتى أجدبوا، و ذهب خيرهم من بلادهم، و كان هود يقول لهم ما حكى الله في سورة هود: اسْتَعْفُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تَوُوبُوا إِلَيْهِ، إلى قوله تعالى: وَ لَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ فلم يؤمنوا، و عتوا،

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាហ៊ីម រាយការណ៍ថា អល់ឡោះហ្ន៎ចែងអំពីពួកអុដូថា៖ [៤៦:២២] ពួកគេបានថា៖ លោកមករកយើងដើម្បីបំបែរយើង យកយើងចេញពីអ្វីដែលជូនតាយើងតែងតែធ្វើសក្ការៈនោះដោយសម្តីភូតភររបស់អ្នកឯង ។ ចូរលោកនាំមកឲ្យយើងនូវអ្វីដែលលោកគំរាមយើងនោះ គឺទណ្ឌកម្ម បើលោកជាអ្នកត្រឹមត្រូវមែន ។ ព្រះសាស្ត្ររបស់ពួកគេគឺហ្វ៊ូដូ(فؤاد) ស្រុកពួកគេសម្បូរ មានជីវជាតិ ។ អល់ឡោះហ្ន៎បានធ្វើឲ្យរាំងភ្លៀងប្រាំពីរឆ្នាំ ទាល់តែសោះអស់ជីវជាតិ ភោគទ្រព្យបានឃ្នាតឆ្ងាយពីស្រុកពួកគេ ។ ហ្វ៊ូដូតែងតែប្រាប់ពួកគេអំពីអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងសូរ៉ា:តួ

ហ្វីដូថា: [១១:៥២] ប្រជាពលរដ្ឋអ៊ីយ ចូរអស់លោកសូមខមាទោសចំពោះព្រះម្ចាស់អស់លោក ចូរអស់
លោកប្រឡប់មករកព្រះអង្គវិញដោយស្មារលាក់ហុស ព្រះអង្គនឹងប្រទានពីលើមេឃមកឲ្យអស់លោក
នូវពពកនាំភ្លៀងយ៉ាងច្រើន ហើយព្រះអង្គនឹងបន្ថែមកម្លាំងឲ្យអស់លោក ។ ចូរអស់លោកកុំបែរចេញ
ដោយក្លាយខ្លួនទៅជាជនឧក្រិដ្ឋ ។ តែពួកគេមិនជឿទេ បែរជាក្រអឺតបូកធំ ។

فأوحى الله إلى هود (عليه السلام): أنه يأتيهم العذاب في وقت كذا و كذا ريح فيها عذابٌ أليمٌ، فلما كان ذلك الوقت، نظروا إلى
سحابة، قد أقبلت، ففرحوا و قالوا: هذا عارضٌ مُّطرنا الساعة بمطر، فقال لهم هود: بل هو ما استعجلتُم بِهِ.

អស់ឡោះហ្វីដូបានបើកឲ្យហ្វីដូដឹងថា: "ពួកគេនឹងរងទណ្ឌកម្មនៅពេលនេះ: [៤៦:២៤] គឺខ្យល់
ដែលមាននូវទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។ លុះដល់ពេល ពួកគេមើលទៅឯពពកដែលកំពុងតែខិតចូលមកជិត
ពួកគេត្រេកអរណាស់ ថា: [៤៦:២៤] នេះគឺពពកនាំទឹកភ្លៀងមកឲ្យយើង នៅពេលនេះ ។ ហ្វីដូ
បានប្រាប់ពួកគេថា: "ទេនេះគឺអ្វីដែលពួកអ្នកបង្ខំឲ្យឆាប់មកដល់" ។

في قوله تعالى: فَأَتَيْنَا بِمَا تَعَدُّنَا إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ * ريح فيها عذابٌ أليمٌ * تَدْمِرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا، فلفظه عام و معناه خاص،
لأنها تركت أشياء كثيرة لم تدمرها، و انما دمرت ما لهم كله، فكان كما قال الله تعالى: فَأَصْبَحُوا لَا يُرَى إِلَّا مَسَاكِينُهُمْ، و كل هذه
الأخبار من هلاك الأمم تخويف و تحذير لأمة محمد (صلى الله عليه و آله).

ឯព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វីដូ ព្រះលោកនាំមកឲ្យយើងនូវអ្វីដែលលោកគំរាមយើងនោះ បើ
លោកជាអ្នកត្រឹមត្រូវមែន ។ [៤៦:២៤] ខ្យល់ដែលមាននូវទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។ [៤៦:២៥] វាបំផ្លិច
បំផ្លាញសព្វសារពើតាមព្រះបញ្ជារបស់ព្រះម្ចាស់វា មានន័យទូទៅតែមានអត្ថន័យក្នុងពិសេសព្រោះវា
ទុកឲ្យមាននៅសល់របស់ច្រើនដែលមិនត្រូវបំផ្លិចបំផ្លាញចោលទេ ។ អ្វីៗដែលជាប់ពួកគេត្រូវផ្លិច
បំផ្លាញចោល ដូច្នេះឯងបានអស់ឡោះហ្វីដូមានព្រះបន្ទូលថា: [៤៦:២៥] ពួកគេបានក្លាយទៅជាពុំ
ឃើញមានអ្វីក្រៅពីលំនៅដ្ឋានរបស់ពួកគេ ។ ទាំងនេះជាដំណឹងបំផ្លិចបំផ្លាញសហគមន៍ដើម្បីគំរាម
សហគមន៍មូហាំម៉ាដ្ឋ និងឲ្យពួកគេប្រយ័ត្នខ្លួន ។

و قوله تعالى: وَ لَقَدْ مَكَّانَهُمْ فِيمَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ وَ جَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَ أَبْصَارًا وَ أَفْئِدَةً، أي قد أعطيناهم فكفروا، فنزل بهم العذاب،
فاحذروا أن ينزل بكم ما نزل بهم.

ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វីដូ យើងបានឲ្យពួកគេមាននូវអំណាច យើងមិនបានឲ្យពួកអ្នកមាន
អំណាចនោះទេ ។ យើងឲ្យពួកគេមានត្រចៀក ភ្នែក លេះដូង ពោលគឺ គេបានឲ្យអ្វីទាំងនេះមកពួកគេ
តែពួកគេមិនជឿទេ ដូច្នេះគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មពួកគេ ។ ដូច្នេះចូរប្រយ័ត្នវាពើបពះមកលើពួកអ្នកដែរ ដូច
វាបានពើបលើពួកគេនោះ ។

ثم خاطب الله تعالى قريشا: وَ لَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرَى وَ صَرَّفْنَا الْآيَاتِ، أي بينا، و هي بلاد عاد و قوم صالح و قوم لوط،
ثم قال احتجاجا عليهم: فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا آلِهَةً بَلَّ صَلَوَاتُ عَنْهُمْ أَي بَطَلُوا وَ ذَلِكَ إِنْ كُنْتُمْ أَي كَذِبُهُمْ وَ مَا
كَانُوا يُفْتَرُونَ. ** (تفسير القمّي جُزء ٢ صَفْحَة ٢٩٨، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٤٧)

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលមកលើពួកគូរ៉យ៉ាម៉ា: [៤៦:២៧] យើងបានបំផ្លាញចោលស្រុកច្រើនដែលនៅជុំវិញពួកអ្នក យើងបានធ្វើឲ្យមានព្រះសញ្ញាផ្សេងៗ ពោលគឺ ពន្យល់ ។ ស្រុកទាំងនេះជាស្រុករបស់ពួកអ្នកដូ ប្រជាជាតិរបស់ស្ទ្រីលី:ហ្ន៎^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ}និងប្រជាជាតិរបស់លូតូ^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ}ចែងសំអាងថា: [៤៦:២៨] ហេតុអ្វីពួកដែលពួកគេបានយកជាព្រះក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎នោះមិនជួយពួកគេ ដើម្បីជាមធ្យោបាយចូលជិត[អស់ឡោះហ្ន៎]? ជួយទៅវិញ ពួកវាបោះបង់ចោលពួកគេ ពោលគឺ បោកប្រាស់ ។ នោះគឺការភូតភររបស់ពួកគេអ្វីដែលពួកគេបានប្រឌិត ។"(تفسير القمي 2: 298)

***

* [الفضل الطبرسي] روى أبو حمزة الثمالي، عن سالم، عن أبي جعفر (عليه السلام) قال: إن الله تبارك و تعالی بيت ریح مقفل عليه لو فتح لأذرت ما بين السماء و الأرض ما أرسل على قوم عاد إلا قدر الحاتم. (تفسير أبي حمزة الثمالي جزء ١ صَفْحَة ٣٠٤ حديث ٢٨٥)

* [អាល់-ហ្វាដ្លូល អាល់-តូបរីស៊ី] អាហ្វិ ហ្វាស្វាស្តុ អាល់-ស្វីម៉ាលីបានរាយការណ៍តមកពីសាលីម តមក ពី អាហ្វិ យ៉ាក្តូហ្វារ^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ដែលមានវចនៈថា: "អស់ឡោះហ្ន៎^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ចាត់បញ្ជូនខ្យល់មកដោយចាត់គន្លឹះវា ជាប់ ។ បើបើកគន្លឹះ: វានឹងធ្វើឲ្យសព្វសារពើនៅក្នុងចន្លោះមេឃនិងដីខ្ចាត់ខ្ចាយ ។ ព្រះអង្គ^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ}បាន បញ្ជូនខ្យល់មកលើប្រជាជាតិអ្នកដូតែមួយប៉ែកប៉ុនចិញ្ចៀនទេ ។"(تفسير أبي حمزة الثمالي 1, ص: 304, ح: 285)

***

* عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: قَالَ: إِنَّ عَادًا كَانَتْ بِأَدْنَاهُمْ فِي الْبَادِيَةِ، مِنَ الْمَشْرِقِ إِلَى الْأَجْفَرِ، أَرْبَعَةَ مَنَازِلَ، وَ كَانَ لَهُمْ زَرْعٌ وَ نَخِيلٌ كَثِيرٌ، وَ لَهُمْ أَعْمَارٌ طَوِيلَةٌ وَ أَجْسَامٌ طَوِيلَةٌ، فَعَبَدُوا الْأَصْنَامَ فَبَعَثَ اللَّهُ إِلَيْهِمْ هُودًا يَدْعُوهُمْ إِلَى الْإِسْلَامِ وَ خَلَعَ الْأَنْدَادِ، فَأَبَوْا وَ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهُودٍ وَ آدَوَهُ،

*. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីមមានប្រសាសន៍ថាប្រជាជាតិអ្នកដូ ស្រុកពួកគេនៅក្នុងដែនដីវាលពី អាល់-ម៉ាស្វីរីកូ ដល់ អាល់-អាដ្លូហ្វារ បួនដំណាក់ ។ ពួកគេមានចម្ការដំណាំនិងដើមលម្អើច្រើន ។ ពួកគេមានអាយុវែង មានមាឌខ្ពស់ តែពួកគេធ្វើសក្ការរូបបដិមា ។ ដូច្នេះ អស់ឡោះហ្ន៎^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ}បានចាត់បញ្ជូនហ្វិដូ^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ទៅអំពាវនាវហៅពួកគេមករកអ៊ីស្លាម ឲ្យចោលរូបបដិមា ។ តែពួកគេមិនព្រមទេ មិនជឿហ្វិដូ^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ}ទេ ពួកគេបៀតបៀនព្រះអង្គ^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ។

فَكَفَّتْ عَنْهُمْ السَّمَاءُ سَبْعَ سِنِينَ حَتَّى فُحِطُوا، وَ كَانَ هُودٌ زَرَّاعًا، وَ كَانَ يَسْقِي الزَّرْعَ، فَجَاءَ قَوْمٌ إِلَى بَابِهِ يُرِيدُونَهُ فَخَرَجَتْ عَلَيْهِمْ امْرَأَةٌ سَمَّاءٌ عَوْرَاءٌ، فَقَالَتْ لَهُمْ: مَنْ أَنْتُمْ؟ فَقَالُوا: نَحْنُ مِنْ بِلَادِ كَدَا وَ كَدَا، أَجَدَبْتَ بِلَادُنَا فَجِئْنَا إِلَى هُودٍ نَسْأَلُهُ أَنْ يَدْعُوَ اللَّهُ لَنَا حَتَّى نَمُطَرَ وَ نُحْصِبَ بِلَادُنَا

ដូច្នេះមេឃត្រូវរារាំង (គឺទប់ទឹកភ្លៀង) អស់ប្រាំពីរឆ្នាំលុះពួកគេជួបប្រទះការអត់ឃ្លាន ។ ហ្វិដូ^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ជា កសិករ ព្រះអង្គ^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ}តែងតែត្រូវការទឹកស្រោចចម្ការ ។ មនុស្សមួយក្រុមបានមករកព្រះអង្គ^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ដូច្នេះ: ។ ស្រ្តីសក់ប្រដេះភ្នែកមួយបានចេញមកជួបពួកគេ សួរពួកគេថា: "អស់លោកអ្នកណា?" ។ ពួកគេតប ថា: "យើងមកពីស្រុកនេះមួយ ។ ស្រុកយើងខ្វះទឹក ដូច្នេះយើងមករកហ្វិដូ^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ដើម្បីសូមឲ្យលោក^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ជួយបូងស្ទង់អស់ឡោះហ្ន៎^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} សូមភ្លៀងឲ្យយើងផង ស្រុកយើងនឹងមានពណ៌បៃតង ។"

ហ្វីដូ(عليه السلام)បានរស់នៅជាមួយបងប្អូនរួមជាតិរបស់ព្រះអង្គ(عليه السلام) ហៅពួកគេមករកអស់ឡោះហ្គ័រ(عز) ហាមពួកគេធ្វើសក្តាររុបចម្លាក់ទាល់តែស្រុកពួកគេទៅជាមានពណ៌បៃតងវិញ ។ អស់ឡោះហ្គ័រ(عز)បានធ្វើឲ្យមានភ្លៀងមកលើពួកគេ ។

وَهُوَ قَوْلُهُ عَزَّ وَجَلَّ: "وَايَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيُرْدِكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ"

នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ(عز) [១១:៥២] ប្រជារាស្ត្រអ៊ីយ ចូរអស់លោកសូមខមាទោសចំពោះព្រះម្ចាស់អស់លោក ចូរអស់លោកប្រឡប់មករកព្រះអង្គវិញដោយស្មារលាក់បុស ព្រះអង្គនឹងប្រទានពីលើមេឃមកឲ្យអស់លោកនូវពពកនាំភ្លៀងយ៉ាងច្រើន ហើយព្រះអង្គនឹងបន្ថែមកម្លាំងឲ្យអស់លោក ។ ចូរអស់លោកកុំបែរចេញ[ពីការប្រតិបត្តិតាមអស់ឡោះហ្គ័រ]ដោយក្លាយខ្លួនទៅជាជនឧក្រិដ្ឋ ។"

قَالُوا، كَمَا حَكَى اللهُ: "يَا هُوْدُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ" الْآيَةَ، فَلَمَّا لَمْ يُؤْمِنُوا أَرْسَلَ اللهُ عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الصَّرْصَرَ، يَعْنِي الْبَارِدَةَ، وَهُوَ قَوْلُهُ فِي سُورَةِ الْقَمَرِ: "كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَدَابِي وَنُذْرٍ * إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمٍ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ"

ពួកគេបានថា ដូចអស់ឡោះហ្គ័រ(عز)មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១១:៥៣] "ហ្វីដូអ៊ីយ លោកមករកយើងដោយពុំមានភ័ស្តុតាងច្បាស់ឡើយ ។ យើងមិនសុខចិត្តបោះបង់ចោលព្រះទាំងឡាយ (រូបបដិមា) របស់យើងដោយសារសម្តីលោកទេ ។ យើងមិនជឿលោកទេ ។" ពេលពួកគេមិនជឿ អស់ឡោះហ្គ័រ(عز)បានបញ្ជូនខ្យល់ស្ងួត-ស្ងួតមកលើពួកគេ បានសេចក្តីអាការត្រជាក់ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ(عليه السلام)នៅក្នុងសូរ៉ាហ៍ ៤៦ អាល់-អាស្តុក្វាហ្វ [៥៥:១៨] ពួកអ្នកដូបានបដិសេធសាស្ត្រពួកគេ និងការអប់រំរបស់អស់ឡោះហ្គ័រ(عز) ។ តើការផ្តន្ទាទោសរបស់អញនិងការដាស់តឿនរបស់អញនោះដូចម្តេចខ្លះ? [៥៥:១៩] យើងបានចាត់បញ្ជូនខ្យល់ឃោរឃៅទៅលើពួកគេក្នុងថ្ងៃអកុសលឥតឈប់ឈរ ។

وَ حَكَى فِي سُورَةِ الْحَاقَّةِ، فَقَالَ: "وَ أَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ * سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَ ثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا". (تفسير القمّي الجزء ١ صفحة ٣٢٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٣ صفحة ١١٤)

ព្រះអង្គ(عليه السلام)ចែងនៅក្នុងសូរ៉ាហ៍ ៤៦ អាល់-ហ្គាក្វាហ្វ ៦:៦ រីឯពួកអ្នកដូត្រូវប្រល័យដោយវាតតុល្លស្ងួតស្ងួតកំណាច ។ [៦៩:៧] ព្រះអង្គបានបញ្ជូនវាទៅបង្ក្រាបពួកគេអស់រយៈពេលប្រាំពីរយប់និងប្រាំបីថ្ងៃឥតឈប់ ។"(تفسير القمّي)

***

* مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ أَوْ غَيْرِهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضِيلِ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: ... كَانَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: مَا لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ آيَةٌ هِيَ أَكْبَرُ مِنِّي، وَ لَا لِلَّهِ مِنْ نَبَأٍ أَعْظَمَ مِنِّي. ** (الكافي الجزء ١ صفحة ١٦١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صفحة : ٥٦٤)

* មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ិន យ៉ាក្វុត្វបមានប្រសាសន៍តមកពីមូហាំម៉ាដ្វ ប៊ិន យ៉ាស្វ័យ៉ា តមកពី អាស្តុម៉ាដ្វ ប៊ិន

មូហ្គាំម៉ាដូ តមកពី មូហ្គាំម៉ាដូ ចិន អាច អ៊ូមែរ ឬបុរសម្នាក់ទៀត តមកពី មូហ្គាំម៉ាដូ ចិន អាល់-ហ្វៃល៍ តមកពី អាច ហ្គាំស្តាសូ តមកពី អាច យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថាអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ ថា៖ "ពុំមានព្រះសញ្ញាណាមួយរបស់អល់ឡោះហ្វៃល៍^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលធំជាងខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ពុំមានព្រះដំណឹងណាមួយ ពីអល់ឡោះហ្វៃល៍^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលធំជាងខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។" (الكافي ١)

***

* و قال علي بن إبراهيم: الآيات: أمير المؤمنين و الأئمة (عليهم السلام)، و الدليل على ذلك قول أمير المؤمنين (عليه السلام): «ما لله آية أكبر مني». ** (تفسير القمّي الجزء ١ صفحة ٣٠٩، تفسير البرهان ج ٣ ص ١٥)

* អាលី ចិន អ៊ីប៊ែរ ហ្វៃមមានប្រសាសន៍ថាព្រះសញ្ញាគឺអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} និងបណ្តាព្រះសន្តអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} ភ័ស្តុតាងរឿងនេះនៅក្នុងសម្តីរបស់អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} គឺ៖ "ពុំមានព្រះសញ្ញាមួយណាមួយរបស់ អល់ឡោះហ្វៃល៍^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលធំជាងខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។" (تفسير القمّي ١)

***

* قَالَ: وَ سَعْنَةُ يَقُولُ: «كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا، فِي بَطْنِ الْقُرْآنِ، أَنْ كَذَّبُوا بِالْأَوْصِيَاءِ كُلِّهِمْ». ** (تفسير القمّي الجزء ١ صفحة ١٩٩، البرهان في تفسير القرآن الجز: ٢ صفحة: ٤١٨)

* លោក[អ្នកអធិប្បាយ]មានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានឮព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ាយ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈ ថា៖ "ពួកគេបដិសេធព្រះសញ្ញាយើង^{عليهم السلام} ទាំងអស់នៅក្នុងគួរអានដែលមនុស្សតិចណាស់ដឹង ។ ពួកគេ បដិសេធព្រះឧត្តរាធិការទាំងអស់^{عليهم السلام} (គឺអ្នកស្នងវរស្វីលុលឡោះហ្វៃល៍^{صلوات الله عليه والسلام}) ។" (تفسير القمّي ١)

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْحِجِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُّنْذِرِينَ ﴿٢٩﴾

២៩. កាលយើងបានដឹកនាំពួកហ្វៃមមួយក្រុមទៅរកអ្នក ដែលបានស្តាប់គួរអាន ។ ពេលពួកគេបានមក ដល់ ពួកគេបានថា៖ "ចូរស្តាប់ដោយស្ងាត់ស្ងៀម!" លុះស្រេច ពួកគេបានត្រឡប់ទៅរកប្រជា ជាតិពួកគេវិញជាអ្នកដាស់តឿន ។

قَالُوا يَقَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِن بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقِ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٠﴾

៣០. ពួកគេបានថា៖ "បងប្អូនរួមជាតិអើយ យើងបានឮព្រះគម្ពីរមួយដែលត្រូវបានបើកឲ្យដឹងក្រោយ មូសាដែលអះអាងបញ្ជាក់ថាពិតអ្វីដែលមានពីមុនព្រះគម្ពីរនោះមកហើយ ដែលដឹកនាំទៅរកការ ពិតនិងព្រះមាគ៌ាត្រឹមត្រូវ ។

يَقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ، يَعْفِرْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِّنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٣١﴾

៣១. បងប្អូនរួមជាតិអើយ ចូរបងប្អូនព្រមតាមអ្នកអំពាវនាវរបស់អល់ឡោះហ្វៃល៍ ចូរជឿព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គ នឹងអត់ឱនឲ្យអស់លោកដែលបានសាងបាបព្រះអង្គនឹងការពារអស់លោកពីទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។

وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٢﴾

៣២. អ្នកណាមិនព្រមតាមអ្នកអំពាវនាវរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ទេ អ្នកនោះមិនអាចគេចរួចទេនៅលើផែនដី អ្នកនោះនឹងមិនមានអ្នកការពារផ្សេងពីព្រះអង្គទេ ។ ជនទាំងនោះនៅក្នុងកំហុសប្រចក្ស ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តុ ២៩-៣២

قَالَ: قَوْلُهُ تَعَالَى: "وَأِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ" إِلَى قَوْلِهِ: "فَلَمَّا قُضِيَ" أَي فَرَعَ "وَلَوْ إِلَى قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا" إِلَى قَوْلِهِ: "أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ" فَهَذَا كُلُّهُ حِكَايَةٌ عَنِ الْجِنِّ، وَكَانَ سَبَبَ نُزُولِهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ) خَرَجَ مِنْ مَكَّةَ إِلَى سُوقِ عُكَاظٍ، وَ مَعَهُ زَيْدُ بْنُ حَارِثَةَ، يَدْعُو النَّاسَ إِلَى الْإِسْلَامِ، فَلَمْ يُجِبْهُ أَحَدٌ، وَ لَمْ يَجِدْ مَنْ يَقْبَلُهُ، ثُمَّ رَجَعَ إِلَى مَكَّةَ، فَلَمَّا بَلَغَ مَوْضِعًا يُقَالُ لَهُ: وَادِي مَجَنَّةَ تَهَجَّدَ بِالْقُرْآنِ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ،

[អុលី ប៊ិន អ៊ីបរីហ្គីម] បានថា ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ *تعالى [៤៦:២៩] កាលយើងបានដឹកនាំពួកយ្យិន មួយក្រុមទៅរកអ្នក ដែលបានស្តាប់គួរអាន ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ *تعالى [៤៦:២៩] លុះចប់ ពោលគឺ ចប់ ពួកគេបានត្រឡប់ទៅរកប្រជា ជាតិពួកគេវិញជាអ្នកដាស់តឿន ។ [៤៦:៣០] ពួកគេបានថា: "បងប្អូន រួមជាតិអើយ យើងបានឮ ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ *تعالى [៤៦:៣២] ជនទាំងនោះនៅក្នុងកំហុសប្រចក្ស នេះគឺរឿងពួកយ្យិន ។ មូលហេតុដែលអាយ៉ាស្តុនេះត្រូវដាក់ចុះមកគឺ រឿងស្នេហាអល់ឡោះហ្ន៎ *عليه السلام ធ្វើដំណើរពី ម៉ាកកាស្តុទៅកាន់ផ្សារ អុកាស្តុ ជាមួយស្នេដ្ឋី ប៊ិន ហ្គារីស្តាស្តុ ដើម្បីហៅមនុស្សមកកាន់សាសនា អ៊ីស្លាមតែមិនមានអ្នកណាម្នាក់តាមព្រះអង្គ *عليه السلام ទេ មិនមានណាម្នាក់ព្រមទទួលអ៊ីស្លាមទេ ។ បន្ទាប់មក ព្រះអង្គ *عليه السلام បានត្រឡប់ទៅម៉ាកកាស្តុវិញ ។ លុះព្រះអង្គ *عليه السلام បានទៅដល់កន្លែងមួយហៅថាច្រក ម៉ាច្នុណាស្តុព្រះអង្គ *عليه السلام បានស្នើឡាតុតាហ្គាច្នុយ្យុដូកណ្តាលយប់ដោយសូត្រគួរអាន ។********

فَمَرَّ بِهِ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ، فَلَمَّا سَمِعُوا قِرَاءَةَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، اسْتَمِعُوا لَهُ، فَلَمَّا سَمِعُوا قِرَاءَتَهُ، قَالَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ: "أَنْصِتُوا" يَعْنِي اسْكُتُوا: "فَلَمَّا قُضِيَ" أَي فَرَعَ: "وَلَوْ إِلَى قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ" * قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أَنْزَلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ * يَا قَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَ آمِنُوا بِهِ" إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى: "أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ"،

យ្យិនមួយក្រុមដើរកាត់តាមនោះ ។ ពេលឮរឿងស្នេហាអល់ឡោះហ្ន៎ *عليه السلام សូត្រ ពួកគេស្តាប់ដោយយកចិត្តទុក ដាក់ ។ ក្រោយពីបានស្តាប់រឿងស្នេហាអល់ឡោះហ្ន៎ *عليه السلام ពួកគេប្រាប់គ្នាថា: "[៤៦:២៩] "ចូរស្តាប់ដោយស្ងាត់ ស្ងៀម!" មានន័យថារក្សាការស្ងប់ស្ងាត់ ។ [៤៦:២៩] លុះស្រេច ពួកគេបានត្រឡប់ទៅរកប្រជាជាតិ ពួកគេវិញជាអ្នកដាស់តឿន ។ [៤៦:៣០] ពួកគេបានថា: "បងប្អូនរួមជាតិអើយ យើងបានឮព្រះគម្ពីរមួយ ដែលត្រូវបានបើកឲ្យដឹងក្រោយមូសា ដែលអះអាងបញ្ជាក់ថាពិតអ្វីដែលមានពីមុនព្រះគម្ពីរនោះមក ហើយ ដែលដឹកនាំទៅរកការពិតនិងព្រះមាតាត្រឹមត្រូវ ។ [៤៦:៣១] បងប្អូនរួមជាតិអើយ ចូរបងប្អូនព្រម តាមអ្នកអំពាវនាវរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ចូរជឿព្រះអង្គ ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ *تعالى [៤៦:៣២] ជនទាំងនោះ នៅក្នុងកំហុសប្រចក្ស ។***

فَجَاءُوا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، وَ أَسْلَمُوا وَ آمَنُوا، وَ عَلَّمَهُمْ شَرَائِعَ الْإِسْلَامِ، فَأَنْزَلَ عَلَى نَبِيِّهِ "قُلْ أُوْحِي إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ" السُّورَةَ كُلَّهَا، فَحَكَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ قَوْلَهُمْ وَ وَلى رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ كَانُوا يَعُودُونَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي كُلِّ وَ قْتٍ، فَأَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ) أَنْ يُعَلِّمَهُمْ وَ يُفَقِّهَهُمْ، فَمِنْهُمْ مُؤْمِنُونَ وَ كَافِرُونَ وَ نَاصِبُونَ، وَ يَهُودٌ وَ نَصَارَى وَ مَجُوسٌ، وَ هُمْ وُلْدُ الْجَانِّ. ** (تفسير القمِّي جزء ٢ صَفْحَة ٢٩٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٤٧)

ពួកយ្យិនក៏បានមកជួបវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} បានគំនាប់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} និងប្តេជ្ញាជឿ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} បានបង្ហាត់ពួកគេឲ្យចេះច្បាប់អ៊ីស្លាម ។ បន្ទាប់មកគេបានបើកឲ្យព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ដឹងថា៖ [៧២:១] ចូរអ្នក ថា៖ "គេបានបើកឲ្យខ្ញុំដឹងថាមានយ្យិនមួយក្រុមបានស្តាប់ - សូរ្យវិញ្ញាណកថា (មួយចប់សូរ្យវិញ្ញាណកថា) ។ ដូច្នេះឯងបានជាអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} រៀបរាប់អំពីសម្តីពួកគេ បានឲ្យវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} ទៅជាព្រះអភិបាលរបស់ពួកគេ ពួកគេតែងតែត្រឡប់មករកវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} យ៉ាងទៀងទាត់ រាល់ពេល ។ វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} បានផ្តាំ អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه وآله} ឲ្យអប់រំពួកគេ ពន្យល់ពួកគេ ព្រោះពួកគេមួយចំនួនជាមុមីនមានសទ្ធា ជ្រះថ្លា មួយចំនួនជាការហៀររលាយសេចក្តីសទ្ធា មួយចំនួនជាអ្នកប្រឆាំង មួយចំនួនជាយ៉ាហ្វិខ្វី មួយចំនួនជាណាស្តិរីនី (ត្រីស្ត) មួយចំនួនជាម៉ាយ៉ូស ពួកគេជាបណ្តាកូនចៅរបស់យ៉ាន់ ។" (298 : 2) (تفسير القمِّي 298 : 2)

***

الطَّبْرَسِيُّ فِي (الْإِحْتِجَاجِ): عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ قَدْ سَأَلَهُ يَهُودِيٌّ، قَالَ الْيَهُودِيُّ: فَإِنَّ هَذَا سُلَيْمَانُ سُحْرَتْ لَهُ الشَّيَاطِينُ، يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارِبٍ وَ تَمَائِيلٍ. قَالَ لَهُ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَقَدْ كَانَ كَذَلِكَ. وَ لَقَدْ أُعْطِيَ مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَفْضَلَ مِنْ هَذَا، إِنَّ الشَّيَاطِينَ سُحْرَتْ لِسُلَيْمَانَ وَ هِيَ مُقِيمَةٌ عَلَى كُفْرِهَا، وَ سُحْرَتْ لِنُبُوَّةِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) الشَّيَاطِينُ بِالْإِيمَانِ، ** (الإحتجاج صَفْحَة ٢٢٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٤٩)

នៅក្នុងសាត្រា អាល-អ៊ុ-ហ្ន៎ទីយ៉ាច្នៃ អាល-គ្នប់រីស៊ីបានរាយការណ៍តមកពី អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه وآله} ។ យ៉ាហ្វិខ្វីម្នាក់បានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ថា៖ "នេះគឺសូរ្យវិញ្ញាណកថា ។ ពួកបិសាចនៅក្រោមអំណាចព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ឲ្យពួកវាធ្វើអ្វីស្រេចតែព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} បញ្ជាឲ្យពួកវាធ្វើ ជីកអង្ក ឆ្លាក់ ។" អុលី^{صلوات الله عليه وآله} តបបុរសនោះថា៖ "មែន ។ គេបានឲ្យមូហាំម៉ាដ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} ខ្ពស់ជាងនេះទៀត ។ ពួកបិសាចស្តាប់បង្គាប់សូរ្យវិញ្ញាណកថា ព្រោះតែពួកវាបដិសេធសទ្ធា ។ តែពួកបិសាចស្តាប់បង្គាប់មូហាំម៉ាដ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} ព្រោះពួកគេមានជំនឿអ៊ីម៉ាន់ ។" (222 : 2) (الإحتجاج 222 : 2)

***

* قَالَ: وَ سُئِلَ الْعَالِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ مُؤْمِنِي الْجِرِّ أَيْ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ؟ فَقَالَ: «لَا، وَ لَكِنَّ لِلَّهِ حَطَائِرٌ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ، وَ يَكُونُ فِيهَا مُؤْمِنُو الْجِنِّ وَ فَسَاقُ الشَّيْطَانِ». ** (تفسير القمِّي جزء ٢ صَفْحَة ٣٠٠ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٤٨)

* [អុលី ប៊ិន អ៊ុបរ្យ៊ុម] មានប្រសាសន៍ថា គេបានសួរព្រះញាណិមួយអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} អំពីយ្យិនមុមីនមានសទ្ធា ជ្រះថ្លា ថាតើពួកគេនឹងបានចូលឋានសួគ៌ទេ? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈថា៖ "ទេ តែអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} មាននូវរោងនៅចន្លោះឋាននរកនិងឋានសួគ៌ ។ នៅក្នុងរោងនោះនឹងមានពួកយ្យិនមុមីនមានសទ្ធាជ្រះថ្លានិងពួកស្ត្រីអុលីអាក្រក់ ។" (300 : 2) (تفسير القمِّي 300 : 2)

***

* فَقَالَ قَيْسٌ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ بَعَثَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ، فَبَعَثَهُ إِلَى النَّاسِ كَافَّةً، إِلَى الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ وَ الْأَحْمَرِ وَ الْأَسْوَدِ وَ الْأَبْيَضِ، وَ اخْتَارَهُ لِنُبُوَّتِهِ وَ اخْتَصَّهُ بِرِسَالَتِهِ.

* [សូរ្យវិទ្យា ប៊ិន ក្លយស៍] មានប្រសាសន៍ថា ការពិតអស់ឡោះហ្ន៎បានចាត់បញ្ជូនមូហាំម៉ាដ្ឋជាព្រះព្រហ្មវិហារធម៌មកឲ្យពិភពទាំងពួង ។ ដូច្នោះព្រះអង្គបានបញ្ជូនមូហាំម៉ាដ្ឋទៅរកសត្វលោកទាំងអស់ទៅរកពួកយួន ទៅរកពួកមនុស្ស ពួកស្បែកក្រហម ពួកស្បែកខ្មៅ ពួកស្បែកស ព្រះអង្គបានជ្រើសរើសព្រះអង្គជាព្រះសាស្តា ព្រះអង្គបានផ្តល់ព្រះកិត្តិយសដល់ព្រះអង្គដោយប្រគល់ព្រះរាជសារឲ្យព្រះអង្គ ។

فَكَانَ أَوَّلَ مَنْ صَدَقَهُ وَ آمَنَ بِهِ ابْنُ عَمِّهِ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَ كَانَ أَبُو طَالِبٍ عَمُّهُ يَدُبُّ عَنْهُ وَ يَمْتَعُ مِنْهُ وَ يَحُولُ بَيْنَ كُفَّارِ قُرَيْشٍ وَ بَيْنَهُ أَنْ يَرَوْعُوهُ أَوْ يُؤْذُوهُ وَ يَأْمُرُهُ بِتَبْلِيغِ رِسَالَاتِ رَبِّهِ. (كتاب سليم جزء ٢ صَفْحَة ٧٧٧)

ដូច្នោះបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលព្រមតាមព្រះអង្គនិងជឿព្រះអង្គ គឺកូនប្រុសរបស់ឪពុកធំរបស់ព្រះអង្គឈ្មោះ អាលី ឬហ្ន៎ ប៊ិន អាហ្ន៎ គ្លីលីប ។ អាហ្ន៎ គ្លីលីប ឪពុកធំរបស់ព្រះអង្គ រមែងតែការពារព្រះអង្គ រារាំងពួកសត្រូវព្រះអង្គ លោកជាខែលរវាងពួកកាហ្វ័រវ័យស្និងព្រះអង្គ មិនឲ្យពួកគេគំរាមព្រះអង្គទេ មិនឲ្យពួកគេបៀតបៀនព្រះអង្គទេ លោកបញ្ជាឲ្យព្រះអង្គ (كتاب سليم 2: 777) ។

***

* حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ عَنْ مَالِكِ بْنِ عَطِيَّةٍ عَنْ أَبِي حَمْرَةَ التَّمَالِيِّ قَالَ: كُنْتُ أَسْتَأْذِنُ عَلَى أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقِيلَ عِنْدَهُ قَوْمٌ أَنْبُتُ قَلِيلًا حَتَّى يَخْرُجُوا فَحَرَجَ قَوْمٌ أَنْكَرْتُهُمْ وَ لَمْ أَعْرِفْهُمْ ثُمَّ أَدْنَى لِي فَدَخَلْتُ عَلَيْهِ فَقُلْتُ جُعِلَتْ فِدَاكَ هَذَا زَمَانٌ بَنِي أُمِّيَّةٍ وَ سَيُفْهِمُ يَقْطُرُ دَمًا فَقَالَ لِي يَا أَبَا حَمْرَةَ هَؤُلَاءِ وَفُدَّ شِيعَتِنَا مِنَ الْجِنِّ جَاءُوا يَسْأَلُونَنَا عَنْ مَعَالِمِ دِينِهِمْ . (بصائر الدرجات جزء ١ صَفْحَة ٩٦)

* អាស្តក្ខត្យ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី អាលី ប៊ិន អាល-ហ្គាកាំ តមកពី ម៉ាលិក ប៊ិន អុឌ្និយ៉ាស្ត តមកពី អាហ្ន៎ ហ្គាំស្តាស្ត អាល-ស្ទីម៉ាលីដែលបាននិយាយថា ខ្ញុំបានសូមអនុញ្ញាតចូលជួបអាហ្ន៎ យ៉ាត្រាហ្ន៎ ។ គេបានប្រាប់ខ្ញុំថាមានគេនៅជាមួយព្រះអង្គ យូររហូត សូមរង់ចាំលុះពួកគេចាកចេញ ។ មានមួយក្រុមចេញមកក្រៅ ខ្ញុំមិនដែលមានទំនាក់ទំនងជាមួយពួកគេទេ មិនស្គាល់ពួកគេទេ ។ បន្ទាប់មកគេបានអនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំចូលជួបព្រះអង្គ ។ ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ សព្វថ្ងៃនេះជាសម័យពួកអ៊ីម៉ាយ៉ាស្ត ដាវពួកវាស្រក់ឈាម ។" ព្រះអង្គ មានវចនៈប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "អាហ្ន៎ ហ្គាំស្តាស្តអើយ ក្រុមប្រតិកូននេះជាស្តីអាស្តយើងក្នុងចំណោមពួកយួនដែលមកជួបយើងដើម្បីសិក្សាសាសនាពួកគេ ។" (بصائر الدرجات 1: 96)

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَعْزِبْ عَنْهَا بِقَدْرِ عَلَى أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَى بَلَى إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

៣៣. ពួកគេមិនឃើញទេថាអស់ឡោះហ្ន៎ ដែលបានបង្កើតបណ្តាមេឃនិងដី ដែលមិននឿយហត់ក្នុង ការបង្កើតអ្វីទាំងនេះទេនោះ មានសមត្ថភាពធ្វើឲ្យអ្នកស្តាប់រស់វិញបាន ? មែន ព្រះអង្គមានព្រះ អានុភាពលើសពួសារពើ ។

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٣﴾

៣៤. ថ្ងៃដែលពួកបដិសេធសទ្ធានឹងត្រូវបង្ហាញខ្លួនចំពោះភ្លើងនរក [គេនឹងប្រាប់ថា:] "នេះមិនមែនការ ពិតទេ?" ពួកគេនឹងថា៖ "មែន [សូមស្រួច]ក្នុងព្រះនាមព្រះម្ចាស់យើង ។" ព្រះអង្គនឹងមានព្រះ បន្ទូលថា៖ "ដូច្នេះភ្នក្សទណ្ឌកម្មទៅព្រោះពួកអ្នកបានបដិសេធសទ្ធា ។"

فَأَصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَانَتْهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنْ نَّهَارٍ بَلَّغَ فَبَلَّغَ فَهَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٤﴾

៣៥. ដូច្នេះចូរអ្នកអត់ធ្មត់ដូចបណ្តាព្រះសាសនៈទូតដែលប្រកបដោយសេចក្តីសម្រេចចិត្តមោះមុតបាន អត់ធ្មត់ដែរ ។ ចូរអ្នកកុំបង្ខំឲ្យការដាក់ទោសឆាប់មកដល់សម្រាប់ពួកគេ ។ ថ្ងៃដែលពួកគេឃើញ អ្វីដែលគេបានសន្យាឲ្យពួកគេ ពួកគេហាក់ដូចជាបានស្នាក់នៅតែមួយម៉ោងនៃថ្ងៃទេ ។ [នេះ:]គឺ សេចក្តីប្រកាស ។ មានអ្នកណាក្រៅពីជនល្មើសដែលនឹងត្រូវវិនាស ?

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣៣-៣៥

وَعَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: « قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): إِنَّ أَوَّلَ وَصِيٍّ كَانَ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ هَبَةُ اللَّهِ شَيْثُ بْنُ آدَمَ، وَ مَا مِنْ نَبِيٍّ مَضَى إِلَّا وَ لَهُ وَصِيٌّ، وَ كَانَ جَمِيعُ الْأَنْبِيَاءِ مِائَةَ أَلْفٍ نَبِيٍّ وَ عَشْرِينَ أَلْفَ نَبِيٍّ، مِنْهُمْ خَمْسَةٌ أُولُو الْعَزْمِ: نُوحٌ، وَ إِبْرَاهِيمُ، وَ مُوسَى، وَ عِيسَى، وَ مُحَمَّدٌ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ).

[...] អាប់ខុលរ៉ោះហ្ន៎មាន ប៊ិន កាស្ទៀរបានរាយការណ៍តមកពី អាហ្វិ យ៉ូក្តូហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}មានព្រះវចនៈថា៖ "ព្រះឧត្តរាធិការី (អ្នកស្នងព្រះសាស្តា) ដំបូងបង្អស់នៅលើ ផែនដីគឺ ហ្ន៎បទុលឡោះហ្ន៎ ស្តែស្ត្រី ប៊ិន អាដ្វាំ^{عليه السلام} ។ ព្រះសាស្តា^{عليه السلام}មុនៗសុទ្ធតែមានព្រះឧត្តរាធិការី មិនដែលអត់ឡើយ ។ ទាំងអស់មានមួយរយពាន់ព្រះសាស្តា^{عليه السلام}និងម្ភៃពាន់ព្រះសាស្តា^{عليه السلام} ។ ព្រះ សាស្តាប្រាំអង្គ^{عليه السلام}ជាព្រះសាស្តា^{عليه السلام}ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសម្រេចចិត្តមោះមុត (أولو العزم) គឺ៖ នុះហ្ន៎^{عليه السلام} អ៊ីបរហ្ន៎ម^{عليه السلام}, មូសា^{عليه السلام}, អ៊ីសា^{عليه السلام} និង មូហ្ន៎ម៉ាដ្វ៉ូ^{صلوات الله عليه وآله} ។

وَ إِنَّ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) كَانَ هَبَةَ اللَّهِ لِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ وَرَثَ عِلْمِ الْأَوْصِيَاءِ وَ عِلْمِ مَنْ كَانَ قَبْلَهُ، أَمَا إِنَّ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَرَثَ عِلْمِ مَنْ كَانَ قَبْلَهُ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ وَ الْمُرْسَلِينَ.

អាស៊ី صلوات الله عليه ចិន អាច ត្រូវលិប صلوات الله عليه ជាប្តីបទុលឡោះហ្វារបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه ជាអ្នកទទួលព្រះអភិញ្ញាបស់ ព្រះឧត្តរាធិការទាំងឡាយ صلوات الله عليه និងព្រះអភិញ្ញាបស់បុគ្គលមុនៗព្រះអង្គ صلوات الله عليه ។ ក៏ប៉ុន្តែមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه ជា អ្នកទទួលព្រះអភិញ្ញាបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه និងព្រះសាសនៈទូតទាំងឡាយ صلوات الله عليه មុនៗព្រះអង្គ صلوات الله عليه ។

عَلَى قَائِمَةِ الْعَرْشِ مَكْتُوبٌ: حَمْرَةُ أَسَدُ اللَّهِ وَ أَسَدُ رَسُولِهِ وَ سَيِّدُ الشُّهَدَاءِ، وَ فِي ذُوَابَةِ الْعَرْشِ: عَلِيُّ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ، فَهَذِهِ حُجَّتُنَا عَلَى مَنْ أَنْكَرَ حَقَّنَا، وَ جَحَدَ مِيرَاتِنَا، وَ مَا مَنَعَنَا مِنَ الْكَلَامِ وَ أَمَامَنَا الْيَقِينُ، فَأَيُّ حُجَّةٍ تَكُونُ أَبْلَغَ مِنْ هَذَا؟** (الكافي الجزء ١ صفحة ١٧٥ حديث ٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفحة : ٥٠)

នៅលើសរសរព្រះរាជបល្ល័ង្កមានចារថា៖ "ហ្វាស្តាស្តាជាព្រះរាជសីហ៍របស់អឡោះហ្វាដ្ឋនិងជាព្រះរាជសីហ៍របស់រស្មីលុលឡោះហ្វាដ្ឋ صلوات الله عليه ជាព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់បណ្តាទុក្ខបុគ្គល ។" នៅពីមុខព្រះរាជបល្ល័ង្កមានចារថា៖ "អាស៊ី صلوات الله عليه ជាអាមីរុល-មុមីនី صلوات الله عليه ។" នេះគឺក៏ស្តុតាងយើង صلوات الله عليه ទល់នឹងបុគ្គលដែលបដិសេធសិទ្ធិយើង صلوات الله عليه ដែលប្រឆាំងកេរដំណែលយើង صلوات الله عليه ។ គេមិនអាចហាមឃាត់យើង صلوات الله عليه មិនឲ្យនិយាយបានទេ នៅពីមុខយើង صلوات الله عليه គឺការជឿជាក់ ។ ដូច្នេះក៏ស្តុតាងមួយណាដែលភ្លឺជាងនេះ ។" (الكافي 2/175:1)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عِيسَى، عَنْ سَمَاعَةَ بْنِ مِهْرَانَ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أَوْلَاؤُ الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ"؟ فَقَالَ: «نُوحٌ وَ إِبْرَاهِيمُ وَ مُوسَى وَ عِيسَى وَ مُحَمَّدٌ (صلوات الله عليهم)».

[...] សាម៉ាស្ត ចិន មិះហ្វារីនបានថាខ្ញុំបានទូល អាច អាប់ខុលឡោះហ្វាដ្ឋ صلوات الله عليه ថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វាដ្ឋ صلوات الله عليه [៤៦:៣៥] ដូច្នេះចូរអ្នកអត់ធ្មត់ដូចបណ្តាព្រះសាសនៈទូតដែលប្រកបដោយសេចក្តីសម្រេចចិត្តមោះមុតបានអត់ធ្មត់ដែរ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានវចនៈថា៖ "នុះហ្វាដ្ឋ صلوات الله عليه, អ៊ីបរហ្វាដ្ឋ صلوات الله عليه, មូសា صلوات الله عليه, អ៊ីសា صلوات الله عليه និងមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه ។"

قُلْتُ: كَيْفَ صَارُوا أَوْلَى الْعَزْمِ؟ قَالَ: «لَأَنَّ نُوحًا بَعَثَ بِكِتَابٍ وَ شَرِيعَةٍ، وَ كُلٌّ مِنْ جَاءَ بَعْدَ نُوحٍ أَخَذَ بِكِتَابِ نُوحٍ وَ شَرِيعَتِهِ وَ مِنْهَاجِهِ، حَتَّى جَاءَ إِبْرَاهِيمُ (عليه السلام) بِالصُّحُفِ وَ بَعِزْمَةِ تَرَكَ كِتَابَ نُوحٍ لَا كُفْرًا بِهِ، فَكُلُّ نَبِيٍّ جَاءَ بَعْدَ إِبْرَاهِيمَ (عليه السلام) أَخَذَ بِشَرِيعَةِ إِبْرَاهِيمَ وَ مِنْهَاجِهِ وَ بِالصُّحُفِ، حَتَّى جَاءَ مُوسَى بِالتَّوْرَةِ وَ شَرِيعَتِهِ وَ مِنْهَاجِهِ وَ بَعِزْمَةِ تَرَكَ الصُّحُفِ،

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើព្រះអង្គទាំងអស់នេះ صلوات الله عليهم ទៅជាបុគ្គល صلوات الله عليه សម្រេចចិត្តមោះមុតដូចម្តេច?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានវចនៈថា៖ "ព្រោះនុះហ្វាដ្ឋ صلوات الله عليه ត្រូវចាត់បញ្ជូនមកជាមួយព្រះគម្ពីរមួយនិងច្បាប់ ។ គ្រប់បុគ្គល صلوات الله عليه ដែលមកក្រោយនុះហ្វាដ្ឋ صلوات الله عليه បានយកតាមព្រះគម្ពីរនុះហ្វាដ្ឋ صلوات الله عليه យកតាមច្បាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه និងយកតាមព្រះនិវេទន៍ (គឺការប្រកាសព្រះរាជសាររបស់អល់ឡោះហ្វាដ្ឋ صلوات الله عليه) របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه លុះអ៊ីបរហ្វាដ្ឋ صلوات الله عليه មកដល់ជាមួយព្រះគម្ពីរសន្លឹកសំណេរ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه សម្រេចចិត្តចោលព្រះគម្ពីររបស់នុះហ្វាដ្ឋ صلوات الله عليه (លែងប្រើទៀត) តែមិនឈប់ជឿព្រះគម្ពីរនេះទេ ។ ដូច្នេះគ្រប់សាស្តា صلوات الله عليه ដែលមកក្រោយអ៊ីបរហ្វាដ្ឋ صلوات الله عليه បានអនុវត្តតាមច្បាប់និងព្រះនិវេទន៍របស់អ៊ីបរហ្វាដ្ឋ صلوات الله عليه និងអនុវត្តតាមព្រះគម្ពីរសន្លឹកសំណេរ លុះមូសា صلوات الله عليه មកដល់ជាមួយព្រះគម្ពីរតៅវត្ត ជាមួយច្បាប់និងព្រះនិវេទន៍របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه

បានសម្រេចចិត្តចោលព្រះគម្ពីរសន្លឹកសំណេរ(លែងប្រើទៀត) ។

وَكُلُّ نَبِيٍّ جَاءَ بَعْدَ مُوسَى (عليه السلام) أَخَذَ بِالتَّوْرَةِ وَ شَرِيْعَتِهِ وَ مِنْهَاجِهِ، حَتَّى جَاءَ الْمَسِيْحُ (عليه السلام) بِالْإِنْجِيلِ وَ بِعَزِيْمَةِ تَرْكِ شَرِيْعَةِ مُوسَى وَ مِنْهَاجِهِ، فَكُلُّ نَبِيٍّ جَاءَ بَعْدَ الْمَسِيْحِ (عليه السلام) أَخَذَ بِشَرِيْعَتِهِ وَ مِنْهَاجِهِ حَتَّى جَاءَ مُحَمَّدٌ (صلى الله عليه و آله)، فَجَاءَ بِالْقُرْآنِ وَ بِشَرِيْعَتِهِ وَ مِنْهَاجِهِ، فَحَلَالُهُ حَلَالٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَ حَرَامُهُ حَرَامٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، فَهَؤُلَاءِ أَوْلُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ (عليهم السلام)». ** (الكافي الجزء ٢ صَفْحَة ١٤ حَدِيث ٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ : صَفْحَة : ٥٠)

ព្រះសាស្តាគ្រប់អង្គដែលបានមកក្រោយមូសាបានអនុវត្តតាមព្រះគម្ពីរតៅវិញ អនុវត្តតាមច្បាប់ និងព្រះនិរទន៍របស់ព្រះអង្គ លុះអាល់-ម៉ាស៊ីហ្វបានមកដល់ជាមួយព្រះគម្ពីរអ៊ីសឃីល ហើយ ព្រះអង្គបានសម្រេចប្តូរច្បាប់និងព្រះនិរទន៍របស់មូសា ព្រះសាស្តាគ្រប់អង្គដែលបាន មកក្រោយអាល់-ម៉ាស៊ីហ្វអនុវត្តតាមច្បាប់និងព្រះនិរទន៍របស់ព្រះអង្គ លុះមូហាំម៉ាដ្ឋ បានមកដល់ ព្រះអង្គបានមកជាមួយព្រះគម្ពីរគូរអាន ច្បាប់និងព្រះនិរទន៍របស់ព្រះអង្គ ដូច្នោះអ្វីដែលព្រះអង្គ អនុញ្ញាតនឹងត្រូវអនុញ្ញាតរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ អ្វីដែលព្រះអង្គហាមនិង ត្រូវហាមរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ដូច្នោះ ព្រះអង្គទាំងនេះគឺព្រះសាសនៈទូតប្រកបដោយ សេចក្តីសម្រេចចិត្តមោះមុត (أولو العزم) ។ (2/14 : 2) (الكافي)

***

مُحَمَّدٌ بْنُ يَعْقُوبَ الْكَلْبِيِّ قَالَ حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ فَضَالٍ عَنْ حَفْصِ الْمُؤَدَّبِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) وَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ بَرِيْعٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ جَابِرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) أَنَّهُ كَتَبَ [...] . وَ لَا قُوَّةَ لَنَا وَ لَكُمْ إِلَّا بِهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ أَتَيْتَهَا الْعِصَابَةُ النَّاجِيَةُ إِنْ أَمَّ اللَّهُ لَكُمْ مَا أَعْطَاكُمْ بِهِ فَإِنَّهُ لَا يَمُتُ الْأَمْرُ حَتَّى يَدْخُلَ عَلَيْكُمْ مِثْلَ الَّذِي دَخَلَ عَلَى الصَّالِحِينَ قَبْلَكُمْ وَ حَتَّى تُبْتَلُوا فِي أَنْفُسِكُمْ كَثِيرًا

[...]អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ីន យ៉ាហ្គៀរ បានរាយការណ៍តមកពី អាច្វី អាប់ ខុល ឡោះហ្វា ដែលបានសរសេរ ថា៖ "យើង ឬអស់លោកមិនមានអានុភាពទេ លើកលែងតែដោយសារព្រះអង្គ ឱបណ្តាអ្នកត្រូវ ជួយសង្គ្រោះអើយ អស់ឡោះហ្វា នឹងបង្កប់អ្វីដែលព្រះអង្គ បានប្រទានឲ្យអស់លោកហើយនោះ ឲ្យ អស់លោក ព្រោះករណីនឹងចប់សព្វគ្រប់លុះត្រាតែព្រះអង្គ ឲ្យអស់លោកបាននូវអ្វីដែលស្រដៀង បុគ្គលត្រឹមត្រូវមុនៗអស់លោកបានជួបប្រទះហើយ លុះត្រាតែអស់លោកបានជួបប្រទះទុក្ខពាក់ព័ន្ធនឹង ខ្លួនអស់លោកនិងទ្រព្យអស់លោក និងលុះត្រាតែអស់លោកបានឮពីពួកសត្រូវអស់ឡោះហ្វា នូវសម្តី ជំរឿនដែលធ្វើឲ្យឈឺចាប់ ។

فَتَصَبَّرُوا وَ تَعَزَّوْا بِجُنُوبِكُمْ وَ حَتَّى يَسْتَدِلُّوكُمْ وَ يُبْغِضُوكُمْ وَ حَتَّى يُجْمَلُوا عَلَيْكُمْ الضَّيْمَ فَتَحْمَلُوا مِنْهُمْ تَلْتَمِسُونَ بِذَلِكَ وَجْهَ اللَّهِ وَ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَ حَتَّى تَكْظُمُوا الْعَبْطَ الشَّدِيدَ فِي الْأَذَى فِي اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ يَجْرُمُونَهُ إِلَيْكُمْ وَ حَتَّى يُكَذِّبُوكُمْ بِالْحَقِّ وَ يُعَادُوكُمْ فِيهِ وَ يُبْغِضُوكُمْ عَلَيْهِ

ដូច្នោះចូរអស់លោកអត់ធ្មត់គ្រប់ជំហាន ទោះបីពួកគេបំបាក់មុខអស់លោក ស្អប់អស់លោក និងទោះបី ប្រព្រឹត្តមិនត្រឹមត្រូវមកលើអស់លោកជាទម្ងន់ក៏ដោយ ។ ចូរអស់លោកទទួលអំពើទាំងនេះពីពួកគេ ចូរ ស្វែងរកព្រះភ័ក្ត្រអស់ឡោះហ្វា និងជម្រកលោកមុខក្នុងអំពើទាំងនេះ លុះត្រាតែអស់លោកអាចគ្រប់ គ្រងកំហឹងខ្លាំងរបស់ខ្លួនឯងបាននៅក្នុងការឈឺចាប់នោះដើម្បីអស់ឡោះហ្វា ។ ពួកគេនឹងចោទ

ប្រកាន់អស់លោក នឹងប្រកែកជំទាស់អស់លោកអំពីការពិត ជាសត្រូវរបស់អស់លោកពាក់ព័ន្ធការពិត នេះនឹងស្អប់ខ្ពើមអស់លោក ។

فَتَصَبَّرُوا عَلَى ذَلِكَ مِنْهُمْ وَ مِصْدَاقُ ذَلِكَ كُلِّهِ فِي كِتَابِ اللَّهِ الَّذِي أَنْزَلَهُ جِبْرِئِيلُ (عليه السلام) عَلَى نَبِيِّكُمْ (صلى الله عليه و آله) سَمِعْتُمْ قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ لِنَبِيِّكُمْ (صلى الله عليه و آله) "فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أَوْلَاؤُ الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَ لَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ" ثُمَّ قَالَ "وَ إِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ"

ដូច្នោះចូរអស់លោកអត់ធ្មត់អំពីទាំងនោះពីពួកគេ អ្វីៗទាំងនោះមានបញ្ជាក់នៅក្នុងព្រះគម្ពីររបស់ អល់ឡោះហ្គ័រហ្វីយ៉ាដែលយ៉ូបរ៉ាអ៊ីលបាននាំចុះមកឲ្យព្រះសាស្តា របស់អស់លោក ឲ្យព្រះ សាស្តា ដូច្នោះចូរអស់លោកបានឮព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រហ្វីយ៉ា [៤៦:៣៥] ដូច្នោះចូរអស់លោកអត់ធ្មត់ដូចបណ្តា ព្រះសាសនៈទូតដែលប្រកបដោយសេចក្តីសម្រេចចិត្តមោះមុតបានអត់ធ្មត់ដែរ ។ ចូរអស់លោកកុំបង្ខំសម្រាប់ ពួកគេ ។ ហើយព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៥:៤] បើពួកគេប្រមាថថាអ្នកជាអ្នកភូតភរ បណ្តាព្រះ សាសនៈទូតកាលពីសម័យមុនអ្នកក៏ត្រូវគេប្រមាថថាជាអ្នកភូតភរដែរ ។ រៀងទាំងអស់នឹងត្រូវត្រឡប់ ទៅរកអល់ឡោះហ្គ័រហ្វីយ៉ា ។

فَصَبِّرُوا عَلَى مَا كُذِّبُوا وَ أُوذُوا فَقَدْ كُذِّبَ نَبِيُّ اللَّهِ وَ الرُّسُلُ مِنْ قَبْلِهِ وَ أُوذُوا مَعَ التَّكْذِيبِ بِالْحَقِّ فَإِنْ سَرَّكُمْ أَمْرُ اللَّهِ فِيهِمُ الَّذِي خَلَقَهُمْ لَهُ فِي الْأَصْلِ [أَصْلِ الْخَلْقِ] مِنَ الْكُفْرِ الَّذِي سَبَقَ فِي عِلْمِ اللَّهِ أَنْ يَخْلُقَهُمْ لَهُ فِي الْأَصْلِ وَ مِنَ الَّذِينَ سَمَّاهُمْ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ فِي قَوْلِهِ "وَ جَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ" . (الكافي جزء ٨ صَفْحَة ٢)

ចូរអស់លោកអត់ទ្រាំអ្វីដែលពួកគេនិយាយភូតភរនិងអំពើដែលធ្វើឲ្យអស់លោកឈឺចាប់នោះ ព្រោះពួក គេបានប្រកែកប្រឆាំងព្រះសាស្តា របស់អស់លោក និងបណ្តាព្រះសាសនៈទូតកាលពីមុនព្រះអង្គ បានធ្វើឲ្យព្រះអង្គឈឺចាប់ជាបំផុតក្នុងការបដិសេធការពិត ។ បើអស់លោកចិត្តនឹងព្រះបញ្ជា អល់ឡោះហ្គ័រហ្វីយ៉ាពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះអង្គទាំងអស់នេះ ដែលអល់ឡោះហ្គ័រហ្វីយ៉ាបានបង្កើតមកសម្រាប់ព្រះ អង្គឯងមុនគេបង្អស់ (កាលបង្កើតសត្វលោក) ដាច់ឡែកពីពួកបដិសេធសទ្ធាដែលព្រះអង្គទ្រង់ ញាណមុនហើយនោះ គឺពួកបដិសេធសទ្ធាដែលព្រះអង្គបានបង្កើតតាំងពីដើមកំណើតមកម៉្លោះហើយ ដែលព្រះអង្គហៅនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គថា៖ [២៨:៤១] យើងបានធ្វើឲ្យពួកគេទៅជាអ្វីម្យ៉ាងដែល ហៅទៅកេរ្តិ៍ឯងនរក ។ (2:8 الكافي)

***

فِي رَوْضَةِ الْأَوْعَظِينَ لِلْمُفِيدِ (٥) وَ قِيلَ لِلنَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ سَلَّمَ): كَمْ مَا بَيْنَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ: قَالَ غَمَضْتُ عَيْنِي، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِنْ نَهَارٍ بَلَاغٌ" . (تفسير نور الثقلين جزء ٥ صَفْحَة ٢٥)

នៅក្នុង វារ៉ូដ្វ័ន្ត អាល-វ៉ាអ៊ីស្តីន របស់ អាល-មូហ្វីដូ គេបានរាយការណ៍ថាមានគេទូលព្រះសាស្តា ថា៖ "តើមាន[ចម្ងាយ]ប៉ុន្មានរវាងលោកនេះនិងលោកមុខ ?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "មួយប៉ប្រិច ភ្នែក ។ អល់ឡោះហ្គ័រហ្វីយ៉ាមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៦:៣៥] ថ្ងៃដែលពួកគេឃើញអ្វីដែលគេបានសន្យាឲ្យពួក គេពួកគេហាក់ដូចជាបានស្នាក់នៅតែមួយម៉ោងនៃថ្ងៃទេ ។ (تفسير نور الثقلين 5: 25)

***

* وَ بِالْإِسْنَادِ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُوسَى حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْكُوفِيِّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ عَنْ ثَابِتِ بْنِ أَبِي صَفِيَّةَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ قَالَ:

* យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក លោកបានរាយការណ៍ថា អាចិ យ៉ាត់ហ្វាត្វា មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អុលី ប៊ិន អាល់-ហ្វាត្វា ប៊ិន មូសា បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អុលី តមកពីឪពុកមា (ឬ ឪពុកធំ) លោកឈ្មោះ មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អាចិ អាល់-ក្វីស៊ីម តមកពី មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អុលី អាល់-គូហ្វី តមកពី មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន ស៊ីណាន តមកពី អាល់-មូហ្វាដ្ច ប៊ិន មូសា តមកពី ស្វាប៊ិត ប៊ិន អាចិ ស្វ័ហ្វីយ៉ាស្ត តមកពី សាមីដ្ច ប៊ិន យូហ្វៃ តមកពី អាប់ឌុលឡោះហ្វី ប៊ិន អាប់បាស់ ដែលបានរាយការណ៍ថា

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : [...] مَعَاشِرَ النَّاسِ إِنَّ عَلِيًّا مَعَ الْحَقِّ وَ الْحَقُّ مَعَ عَلِيٍّ وَ عَلِيٌّ لِسَانُهُ [...] (بشارة المصطفى (ص) جزء ١ صَفْحَةَ ١٥٣)

វិស្វលុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "ក្រុមមនុស្សអើយ អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅជាប់ជាមួយព្រះសច្ចធម៌ (ការពិត) ព្រះសច្ចធម៌នៅជាប់ជាមួយអុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអណ្តាតរបស់ព្រះសច្ចធម៌នោះ ។"

(بشارة المصطفى (ص) : 1 : 153)

ពាក្យរាយ

- ហ្គាមីម[៤៦:១] ។ ៥
- បើមិនមានអាឡី صلوات الله عليه والسلام ទេ អ្វីម៉ារស្លាប់ [៤៦:១៥-១៦] ។ ១៦
- ធ្វើឲ្យចាំ [សូរ៉េ: តួ 46 អាល់-អាស្ទ័រូហ្វ] ។ ៤
- ធ្វើឲ្យមានសុខភាពល្អ [សូរ៉េ: តួ 46 អាល់-អាស្ទ័រូហ្វ] ។ ៣
- ធ្វើឲ្យជាពីជម្ងឺ [សូរ៉េ: តួ 46 អាល់-អាស្ទ័រូហ្វ] ។ ៤
- ការពារកូនក្មេង [សូរ៉េ: តួ 46 អាល់-អាស្ទ័រូហ្វ] ។ ៣
- បានអ៊ីសរ៉ឺអ៊ុលគី អាស្ទ័រូល-បៃត سورة ដាច់មុខ [៤៤:៣០-៣២] ។ ១១
- ខ្យល់ទណ្ឌកម្មពួកអុដ្ក [៤៦:២០-២៨] ។ ២៧
- មហេសីរបស់ហ្វីដ្វ سورة ជាសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ سورة [៤១:១៣-១៦] ។ ២៨
- ព្រះសញ្ញា [៤៥:១-៥] ។ ៣០
- យ៉ុនមុមីន និង ស្ត្រីអាស្ទ័រូអាក្រក់ [៤៦:២៩-៣២] ។ ៣២
- អាឡី صلوات الله عليه والسلام ជាអណ្តាតរបស់ព្រះសច្ចធម៌ [៤៦:៣៣-៣៥] ។ ៣៨
- អាយ៉ាស្ទ័រូរកាត់ចោល [៤៦:៩] ។ ១០